

ИШОНЧ

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясининг газетаси

33

1994
йил
13—19
август
(175)

Меҳнатим, меҳр-муҳаббатим сенга, ҳур Ватан!

МУСТАҚИЛЛИК ОДИМЛАРИ

ИСТИҚЛОЛ шарофати билан ҳар жиҳатдан тўкин-сочинликка томон одимлашда жадаллик бор.

КУНИ кеча Бухоро вилояти Жондор туманида гишт қуйиш ва пишириш заводи, шампунь цехи, кийим-кечак, румол, аёллар сумкаси каби ўттиздан зиёд хилма-хил маҳсулот тайёрловчи "Сабина" корхонаси ишга тушди. Туманда заводдан ташқари ташкил топган Афғонистон — Ўзбекистон қўшма корхонаси ҳам фаолият юргизиши билан ёшларнинг аксарияти ҳунар ўрнаниб, ипак-гилам тўқиш билан шугуллана бошладилар. Ҳозир туманида биронта ишсиз ёшни учратмайсиз.

ҚОРАҚҮЛ ва жунни қайта ишлаш "Сармиш" қорақўлчилик жамоа ҳўжалиги ўз заводида эга бўлгандан бери кунига 300 дан ортиқ қорақўл, 100 та қўй териси сифатли ошланиб, харидорларни мамнун қилмоқда. Бу корхона жуда қисқа вақт ичида 50 миллион сўм фойда келтирди. Хориждан келтирилган асбоб-ускуна ва янги технология билан жиҳозлаган мазкур корхонада атиги 15 нафар киши меҳнат қилади, холос. Лекин уларнинг иши ниҳоятда унумли. Қўй терисидан телпак, аёллар пальтоси, пўстин, қорақўл ёқалар тиқиш билан шугулланишади. Шунингдек, қўй жунидан гуддор кигизлар ҳам ишлаб чиқаришади.

Уларнинг маҳсулотларидан Учқудуқ, Зарафшон, Навоий туманида яшовчилар ҳам манфаат топишмоқда.

НАМАНГАН вилояти аврли газламалар ишлаб чиқариш комбинати қошида очилган шифохона қисқа вақт ичида жуда кўп беморларни оёққа турғизди. Айрим оғир хасталикка дучор бўлганлар ҳам ишга қайтиб, унумли меҳнат қилмоқдалар. Бу шифохона фақат Наманган аврли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимларининггина эмас, бутун туманда яшовчи уруш ва меҳнат фахрийлари ва кўплаб меҳнаткашларнинг жонига оро қирмоқда. Утган йилнинг ўзида 1500 дан ортиқ бемор даво топиб, иш жойларига қайтдилар. Бу шифохонада игна билан, минерал сув билан даволаш ишлари яхши йўлга қўйилган. Шифохонанинг энг яхши ходимлари бир неча бор касба уюшмаларининг фахрий ёрликлари билан тақдирланганлар.

БУХОРО шаҳрида республика болалар—ўсмирлар ижодиёти клуби очилиб, унда ҳунар усталари, тажрибали муаллимлар болаларга зардушлик, ганчкорлик, мисгарлик ҳунарларини ўргатишмоқда. Ҳозирги кунда шогирдларнинг аксарияти қадимий халқ маданиятига хос ажойиб маҳсулотлар тайёрлаш билан элга манзур бўлишмоқда.

ЖИЗЗАХ вилоятида 13 йилдан бери гўзапо ва бошқа ёғоч қипиқларидан уй жиҳозлари ишлаб чиқариш мебель фабрикасини қуриш ҳаракати борарди. Ниҳоят мазкур фабрика ишга тушиб, ҳар сменада 600 квадрат метр ҳажмдаги аъло даражада маҳсулот ишлаб чиқаришга киришилди. 170 нафар қўли гул ишчиларнинг тайёрлаган жовонларни, трюмо, ёғоч қаравотлар ниҳоятда кўркамлиги билан кўзни қувонтиради.

Мўл-ҳосилнинг гарови шу кеча кундузда оби ҳаётдир. Шунинг учун ҳам далаларда сувчиларнинг меҳнати беқиёс. Наманган вилояти, Ўйчи тумани "Ғайрат" жамоа ҳўжалигининг сувчиси Қутбиддин Нуриддинов меҳнати тўғрисида гузалар беравж. Унга ўхшаш жуда кўп жонқуярларнинг шарофати билан бу йил ҳўжалик гектаридан 36 центнердан ҳосил олишга ишончи қомил.

Сиз кўриб тураган суратда Қутбиддин ҳамкасблари Равшанбек Умаров, Жаҳонгир Яҳёоновларга ўзи сувчилик қилаётган пахта майдонларини намойиш этмоқда.

Т. МАҲКАМОВ суратга олган.

МЕҲНАТКАШЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгаши раиси Ҳ. Б. Жамолов Фарғона вилоятида бўлиб, бошланғич касба уюшмалари қўмиталари, касба уюшмалари вилоят, туман, шаҳар тармоқ қўмиталари раислари, касба уюшмалари фаоллари билан учрашди. Мустақиллик байрами арафасида бўлган бу учрашуларда республика касба уюшмалари Федерацияси кенгаши VIII мажлисининг яқунлари, Ўзбекистон касба уюшмаларининг бўлажак XV қурултойига тайёргарлик, республика бирлашган касба уюшмаларининг янги Ҳаракат дастури ва Низомий лойиҳаларини кенг муҳокама қилишга доир

вазифалар ҳақида гаплашиб олинди.

Тошлоқ туманида бўлган йиғилишда меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш борасида туман касба уюшмалари мувофиқлаштирувчи кенгашлари фаолияти кўп жойларда қўл келаетганлиги алоҳида таъкидланди.

Кенгаш раисининг Фарғона вилоятига қилган сафарида вилоят касба уюшмалари кенгаши раиси А. Мансуров ҳамроҳлик қилди.

С. МАҲМУДОВА,
"Ишонч" мухбири.

ХАБАРЛАР МАҒЗИ

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Президенти Ислам Каримов мамлакатимизда меҳмон бўлган Эрон Ислам жумҳурияти ташқи ишлар вазири Али Акбар Вилоятини қабул қилди.

МАРКАЗИЙ Осиё — Америка тадбиркорлик жамғармаси раиси Стефан Соларзин қабул қилган Республика Президенти Ислам Каримов меҳмонга мамлакатимизда кечаетган иқтисодий ислохотлар, хусусан, ҳўжалигида

хусусийлаштиришнинг бориши тўғрисида сўзлаб берди.

НУКУСДА бўлиб ўтган Қорақалпоғистон Республикаси Фаолларининг йиғилишида мамлакатимиз Президенти Ислам Каримов томонидан халқ депутатлари Тошкент шаҳар сессиясида ҳамда Вазирлар Маҳкамаси мажлисида сўзлаган нутқларида ўртага қўйилган долзарб масалалар ва бу борада Қорақалпоғистонда амалга оширилиши зарур бўлган вазифалар муҳокама этилди.

АВСТРАЛИЯНИНГ Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турган Викторина штатидаги Либерал партия котиби, парламент аъзоси Жеффри Коппард раҳбарлигидаги делегация аъзолари республика Фанлар академиясида бўлиб олимлар билан суҳбатлашдилар ва илмий изланиш йўлида ҳамкорлик қилиш истагини билдирдилар.

ТОШКЕНТДА мамлакатимиз мустақиллигининг уч йиллигига бағишланган "Мустақил Ўзбекистонда фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш тизимини барпо этиш — чинакам халқ демократиясининг галабаси" мавзусида илмий-амалий анжуман бўлиб ўтди.

ВАЗИРЛАР Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллиги кунининг уч йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилот қўмитасининг қавбатдаги мажлиси бўлди. Уни Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов бошқарди.

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Президенти Ислам Каримов Малайзиянинг мамлакатимиздаги фавқуллода ва мухтор элчиси қилиб тайинланган Муҳаммад Ризван бин Муҳаммад Кушайрий ва Индонезиянинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқуллода ва

мухтор элчиси этиб тайинланган Ҳасан Абдужалилини қабул қилди. Ҳар икки элчи Республика Президенти ишонч ёрликларини топширдилар.

ЎЗБЕКИСТОН Республикаси Президентининг Фармони билан Сурат Мирҳожиевич Мирқосимов Ўзбекистон Республикасининг Ҳиндистон Республикасидаги фавқуллода ва мухтор элчиси, Наим Ёвқочевич Гойибов Ўзбекистон Республикасининг Покистон Ислам Республикасидаги фавқуллода ва мухтор элчиси қилиб тайинландилар. С. М. Мирқосимов ва Н. Ё. Гойибовга Республика Президенти Фармонида кўра Ўзбекистон Республикасининг фавқуллода ва мухтор элчиси дипломатик даражаси берилади.

ҲАЩАРГА ШАЙМИЗ!

Ўзбекистон кимёгарлар саноати, алоқачилар тармоғи ва бошқа қатор корхона касба уюшмалари фаолларининг республикаимиз мустақиллиги байрами олдидан 20-АВГУСТ ШАНБА кунини умумхалқ ҳашари уюштириш ҳақидаги муурожаатларини қўллаб қувватловчилар сафи кенгаймоқда. Мазкур ташаббусга қўшилувчиларнинг аксарияти умумхалқ ҳашаридан тушган иш ҳақларини муҳтож оилалар, ногиронлар, кўп болали оилалар ва етимхоналар ҳисобига ўтказиш учун қарор қилишмоқда.

Тармоқ касба уюшмаси Марказий Қўмитамиз мустақиллигининг 3 йиллигига бағишлаб 20 августда ўтказиладиган умумхалқ шанбаллигини яқдиллик билан қўллаб-қувватлайди. Тармоқ корхоналарида ҳашар ўтказиш чора-adbirlарини белгилаб чиқдик. Уша кунини 185 мингдан ортиқ касба уюшма аъзолари бу умумхалқ ҳашарида иштирок этишади. Улардан 60 фоизи туман, шаҳар ва вилоятларда санитария ҳолатларини тартибга келтириш ҳамда ободонлаштириш ишларида иштирок этсалар, қолган 40 фоизи ўз иш жойларида ишлаб чиқариш билан банд бўладилар. Жумладан Самарқанд вилоятидаги "Меҳнат" тўқимачилик-галантиреш, "Ватнаш" фабрикалари жамоалари, кўзи ожизлар жамияти ходимлари истеъмол моллари ишлаб чиқаришади. Хоразм вилоятида шанбалликка 3 мингдан ортиқ киши иштирок этади. Урганч халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш фабрикаси, Шовот ҳўжалик моллари корхонаси, Хива кулолчилик заводи ҳамда гилам фабрикаси тўла қувват билан ишлайди. Республикаимиздаги барча коммунал хизмат корхона ва ташкилотлари кузги ва қишки тайёргарлик чора-тадбирларини амалга оширадилар. Шанбалликда ишлаб топишган маблағлар ижтимоий жиҳатдан муҳтож оилалар, ногиронлар ва кўп болали оилалар, етимхоналар ҳисобига ўтказилади.

А. РАҲИМОВ,

Ўзбекистон маҳаллий саноат, коммунал ҳўжалик ва маиший хизмат корхоналари ходимлари касба уюшмаси Марказий Қўмитаси раиси.

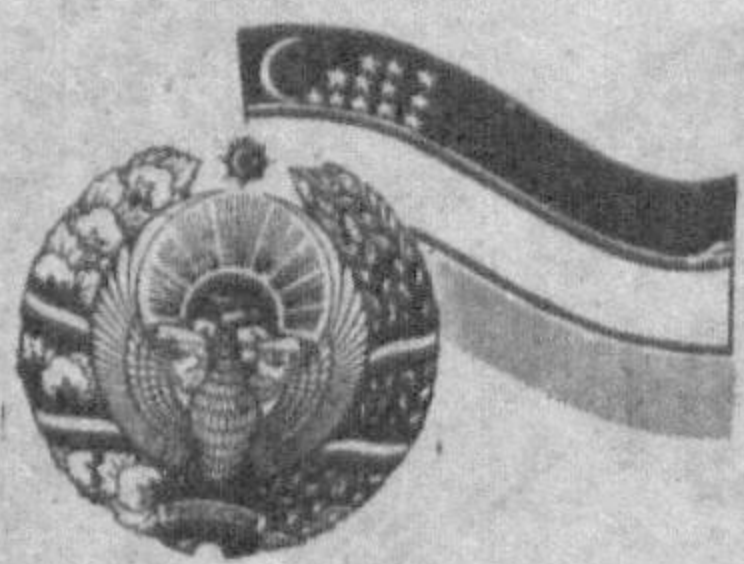
Фабрикаимиз меҳнат аҳли Мустақиллик кунини муносиб совғалар билан кутиб олмақда. Корхонаимизда асосан болаларбоп оёқ кийимлари ишлаб чиқариляпти. Саккиз ойлик топиширқини 25 августда бажаришни мўлжаллаялмиш. Мустақиллик байрами шарафига режадан зиёд бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Барча ишчи-хизматчиларни моддий рағбатлантириш чоралари кўриляпти. Ижтимоий ердамга муҳтож онлаларнинг фарзандларига бепул оёқ кийимлари тарқатиллади.

20 августда барча жамоаларда оммавий ҳашар ўтказилади. Ундан тушган пулнинг бир қисми ижтимоий муҳофаза тадбирлари ахратиллади.

МУТЎЛСУМ ОЛЛАМОВА,

Хоразм вилояти пойтахти ишлаб чиқариш бирлашмаси касба уюшма қўмитаси раиси.

МУСТАҚИЛЛИК— АЖДОДЛАР РУҲИ ВА ҚОНИНИ ТАНАМИЗДА БАЛҚИШИДИР

НАВОЙ

УЛКАН ЮТУҚЛАР

Ҳазрат Алишер Навоий қадами етган Қизилқум сархадлари бағри кенглиги, бойликка қонлиги, Навоий, Зарафшон, Учқудук сингари ажойиб шаҳарлари билан жаҳонга машҳурдир. Ҳукуматимиз раҳбарияти узоқни ўйлаб ана шу катта ҳудудда Навоий вилоятини ташкил этишгач, унинг истиқболига катта йўл очилди. Айниқса, Республикамиз мустақил дийрга айлантирилгандан сўнг вилоятда йирик ҳажмдаги ишларга қўл уриди-ки, бу нафақат вилоят, балки Ўзбекистон меҳнаткашларининг эзгу ниятлари билан ҳамоҳангдир. Бу ҳақда вилоят ҳокимининг ўринбосари Леонид Василевич Велинский муҳиримизга ҳикоя қилиб берди:

— Қудратли тўқинлар денгизга улғуворлик, ажиб бир жўшқинлик бағишлаганидек, навқирон вилоят меҳнаткашлари ҳам республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, унинг обрў-эътиборини оширишдек эзгу ниятни дилларига жо этишган. Бу айниқса, она-Ватанимиз мустақиллигининг уч йиллигига тайёргарлик қўрилаган шу кунларда яққолроқ кўзга ташланиб, қалбларда фахр-ифтихор, яратувчилик меҳнатига астойдил интилиш туйғуларини солаётир.

Утган уч йил вилоят халқ ҳўжалигида катта ўзгаришлар ясади. Вилоят ишлаб чиқаришининг ўзатини ташкил этадиган саноатда бу айниқса ўзининг ерқин ифодасини топмоқда.

Ен-атрофдаги аҳоли соғлиғига жиддий зиён етказиш эвазига жаҳондаги кўплаб мамлакатлар қишлоқ ҳўжалигини юксалтириш учун қоторан, йзефан, трифланг, сингари захарли химикатлар етказиб бериб турган йирик Электромеханика заводи ҳиссадорлик жамиятига айлантирилиб, тубдан қайта таъмирланди. Эндиликда қорхонанинг халқимиз эҳтиёжи учун энг керакли маҳсулот бўлган ош тузи ва ўнлаб турдаги халқ истеъмоли маҳсулотлари ишлаб чиқараётгани жуда қувончли ҳолдир.

Шунингдек, саноат ва қишлоқ ҳўжалигида ишлатиладиган қатор машина механизмларининг эҳтиёт қисмлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган Навоий машинасозлик заводи кенгайтирилмоқда. Ҳозирги пайтда қорхонада тайёрланаётган "НТ-250" маркали тоқарлик дастхонларига нафақат ҳамдўстлик балки Хитой, Қуря сингари чет мамлакатлардан ҳам кўплаб буюртмалар тушаётир.

Тоғ-металлургия комбинати республикамиздаги энг йирик саноат қорхоналаридан биридир. Ўзининг сифати ва қимматбаҳолиги билан жаҳонда энг юқори ўринда турадиган, бугунги кунда мустақил Ўзбекистонимиз шон-шўҳратини ошираётган, иқтисодий қудрати ва истиқболлини белгилашга хизмат қилаётган ноёб олтин ана шу қорхона меҳнат аҳлининг фидойилиги билан қазиб олинмоқда.

Яқинда қорхонанинг асосий ишлаб чиқариш тармоғи бўлган 2-Гидрометаллургия заводининг 25 йиллиги тантанали нишонланди. Зарафшондаги бу олтин саралаш заводида 1969 йилнинг 21 июлида дастлабки олтин қўймалари ҳосил қилинган эди. Чорак аср давомида бу ерда қимматбаҳо металл қазиб олиш тўрт бараварга ошди. Асрлар бўйи қакраб-қакшаб етган Қизилқум саҳросининг қоқ марказида Зарафшондек гўзал шаҳарнинг қад ростлаб, унинг саҳро маликаси деб номланиши ҳам обрў-эътибор намунасидир. Вилоят саноатчилари ҳозир катта ишлар бошида турибдилар. Шу кунларда бу ерда юзга яқин қорхоналар фаолият кўрсатаётган ва яна кўплаб ана шундай ишлаб чиқариш тармоқлари бунёд этилмоқда. Олтиндан зебу-зийнат тақиниқлар ишлаб чиқараётган Ўзбекистон-Америка қўшма қорхонаси, бугунги кунда жаҳоннинг ўнлаб мамлакатлари буюртмалари асосида ниҳоятда бежирим ва юқори сифатли устки трикотаж

кийимлари ва пайпоқлар ишлаб чиқараётган "Агама" қорхоналарининг довуғи кетган. Шу қаби ҳозирги пайтда Зарафшонда Ўзбекистон-Америка ҳамкорлигида "Зарафшон-Ньюмонт" олтин саралаш қорхонаси бунёд этилаётган. Қорхонани Зарафшон қурилиш бошқармаси ва АҚШнинг "Бейтман Инженеринг" қурилиш фирмаси бунёд этаётир. У келгуси йилнинг биринчи чорагида дастлабки маҳсулотларини бера бошлайди.

— Вилоятда иқтисодий ислохотлар ҳам собитқадамлик билан амалга оширилаётган, — дейди яна Л. В. Велинский, — биргина қишлоқ ҳўжалигига назар ташлайдиган бўлсак, шу пайтга қадар 53 давлат ҳўжалиги жамоа ҳўжалигига айлантирилди. 55 та сутчилик, 82 та чорвачилик фермаси хусусийлаштирилди. 494 деҳқон-фермер ҳўжалиги ташкил этилди. Ҳозир бу деҳқон-фермер ҳўжаликларида 3000

Мўл-ҳосилнинг гарови шу кеча кундузда оби ҳаётдир. Шунинг учун ҳам далаларда сувчиларнинг меҳнати бекиёс. Наманган вилояти, Уйчи тумани "Гайрат" жамоа ҳўжалигининг сувчиси Қутбиддин Нуриддинов меҳнати туйфайли гўзалар баравж. Унга ўхшаш жуда кўп жонқуярларнинг шарофати

га яқин киши меҳнат қияпти. Уларга кўзда тутилган 5 минг ўринга 6,2 минг гектар ер ажратиб берилган.

Юртбошимиз Ислон Абдуғаниевич Каримов яқинда бўлиб ўтган Вазирилар Маҳкамаси йиғилишида хизмат соҳасини қишлоққа қўчириш тўғрисида жуда оқилона гапларни, қўпчилик дилидаги фикрларни олға сурди. Вилоятда бу борада ҳам катта ишлар амалга оширилмоқда. Кўплаб кичик қорхоналар қишлоқларда ташкил этилиб, юзлаб ишчи ўринлари барпо қилинмоқда. Бундан қўзланган асосий мақсад қишлоқлардаги деҳқончилик қилинадиган ерларни ҳақиқий эгаларига топириши, ишсизлиқни кескин қамайтиришдан иборатдир.

Навоийликлар шу кунларда республикамизнинг мустақиллигининг уч йиллигини саноат ишлаб чиқаришида, қурилиш, транспорт, маиший хизмат, пахтачилик, чорвачилик, маданият, халқ таълими, аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш, хуллас барча соҳаларда давр руҳида монанд ютуқларни қўлга киритиш билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Сувхатдонш: Ризо ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ишонч" мухбири.

"ВАТАННИ СЕВМОҚ ИЙМОНДАНДУР"

Ҳозир ёшлар оромгоҳларида серзавқ палла. Ўқувчи ёшлар қувноқ таътил гаштини суриб, янги ўқув йили учун куч тўпламоқдалар. Улар қалбда ўзининг тетапоа уч йиллигини нишонлаш арафасида турган мустақил Ўзбекистонимизнинг порлоқ эртасига умидворлик туйғулари лиммо-лим.

Навоий вилоятининг Қизилтепа туманидаги "Дўстлик" ёшлар оромгоҳида бўлиб ўтган "Ватанни севмоқ иймондандур" деб номланган вилоят семинар-кенгаши қатнашчилари оромгоҳда дам олаётган ёшлар билан учрашганларида ана шундай туйғуни хис қилдилар.

Семинар-кенгашга халқ таълими бўлимлари ходимлари, ёшлар, оромгоҳ бошлиқлари, касба уюшмалари фаоллари иштирок этишди. Унда агросаноат мажмуи ходимлари касба уюшмалари вилоят қўмитаси раиси Д. Воҳидов, Қизилтепа тумани халқ таълими бўлими мудири М. Фармонов, вилоят халқ таълими бошқармаси ходими А. Машеволар ёшлар оромгоҳларида тарбиявий ишларни ташкил этиш услублари бўйича маъруза қилдилар.

Кўргазмали-семинар иштирокчилари "Дўстлик" оромгоҳи ҳаёти билан танишдилар. Пировардида бу ерда "Қувноқлар ва зукколар" беллашуви, "Ўзбекистон — ватаним менинг" мавзунда ёшлар мушоираси, турли хил спорт ўйинлари бўйича мусобақалар ўтказилди.

Шунингдек, кўргазмали — семинар жараёнида халқ таълими ва касба уюшмалари фаоллари оромгоҳлар мураббийлари томонидан берилган саволларга жавоб қайтардилар.

"Ишонч" мухбири.

ҚАШҚАДАРЁ

ИСТИҚЛОЛ ВА ИСТИҚБОЛ

Ўзбекистон раҳбариятининг оқилона сиёсат юргизаётганлиги туйфайли умумий социалистик бўҳроннинг зарбаларини бошқа давлатларга нисбатан кам сездик. Уч йил мобайнида республикамизда халқ ҳўжалиги ишлаб чиқариш мулкчилиги шакллари кескин ўзгарди. Бунинг вилоятимиз мисолида ҳам кўришимиз мумкин. Қашқадарё вилояти республикамиз иқтисодиётида алоҳида ўринга эга. Ишлаб чиқарилаётган "зангори олов"нинг 97 фоизи вилоятимиз маҳсулидир. "Шўртангаз" ва Муборак газ конлари бошқармалари, газни қайта

аҳрисабз туманидаги "Муҳаммад Тарағай" кичик қорхонаси, "Темур" фермер ҳўжалиги, Яққабог туманидаги тадбиркор Файзулла Сатторовнинг қишлоқ ҳўжалик қорхонасини ана шундай қорхоналар жумласига қўшиш мумкин. Лекин уларнинг сони ҳали оз. Ҳар бир қишлоқда кўплаб майда қорхоналар ташкил этиш, янги иш жойлари очиш лозим.

Вилоятда хусусийлаштириш бўйича анча-мунча силжишлар бор. Савдо ва маиший хизмат шаҳобчалари, дорихоналар, қорхоналар давлат тасарруфидан чиқарилмоқда. Бир неча марта кўчмас мулкнинг "ким ошди" савдолари ўтказилди. "Ким ошди" савдосига ошхона ва рестороанлар, меҳмонхона ва ҳаммомлар, магазинлар, қурилиш битмаётган иншоотлар қўйилмоқда.

Касба уюшмаларининг вазифаларидан бири вилоятнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётида фаол иштирок этиш билан республикамиз раҳбариятининг ислохотлар ва бозор иқтисодиёти шаронтида аҳолини ижтимоий ҳимоялаш сиёсатини халқимизга тўғри тушутира бориш, деб биламиз. Вилоятимизда ўз сафига 500 мингдан ортиқ аъзони бирлаштирган 3 мингдан зиёд бошланғич касба уюшма ташкилотлари фаолият кўрсатаётган. Республикамиз мустақиллигининг 3 йиллик байрамини кутиб олиш учун касба уюшмалари вилоят ва туманлар марказларида, меҳнат жамоаларида турли учрашувлар, суҳбатлар, илмий-амалий анжуманлар, ўқув юртларида тантанали йиғилишлар ўтказилмоқда. Вилоят марказида "Дўстлик" карнавали, ҳаваскор рассомлар, фотоҳаваскорлар, амалий санъат усталарининг кўргазмалари ташкил этилди. Катта концерт дастурлари, спорт мусобақалари ўтказилди. Спорт мусобақалари голибларини мукофотлаш учун касба уюшмалари кенгаши 15 минг сўм маблағ ажратди. Байрам ҳақиқий халқ сайили тусини олади.

Президентимиз Ислон Каримовнинг республикамизда халқ ҳўжалиги ривожланишининг олти ойлик якунларига бағишлаб Вазирилар Маҳкамасида ўтказилган йиғилишидаги нутқини ҳаммамиз қизиқиб тингладик. Шу муносабат билан Касба уюшмалари вилоят Кенгаши тармоқ қўмиталари билан биргаликда янги-янги вазифаларни белгилаб олди. Тармоқ қўмиталари ўзларига тегишли ҳўжаликлар, қорхоналар ва ташкилотлар билан йилнинг иккинчи ярмини муваффақиятли якунлаш учун зарур тадбирларни ишлаб чиқишмоқда.

Ота-боболаримиз илм-маърифат, саноат ва деҳқончилиги ривожланган давлат қуришган. Миллат келажагини ўйламайдиган худбин ҳукмдорларнинг айби билан мамлакат майда-майда бўлакларга бўлиниб ривожланиш орқага кетиб, бировларга тобе бўлиб ҳам қолгандик. Тарихдан сабоқ олишимиз лозим. Мамлакатимиз раҳбарияти ва халқимизнинг мақсади бир-бирига мос экан, биз ярим йўлда қолмаймиз. Биз мақсадларнинг муштараклигига аминимиз. Касба уюшмалари ҳам шу улғу мақсад — фаровон ва мустақил Ўзбекистон учун хизмат қилaveraди.

Эсон РАҲАБОВ,
Касба уюшмалари Қашқадарё вилоят
Кенгашининг раиси.

ҲОСИЛ МЎЛ БЎЛДИ

ҚАШҚАДАРЁ вилояти деҳқонлари бу йил 500 минг тонна дон олишга аҳд қилишган. Ғаллакорлар учун йил яхши келди. Айниқса лалми ерларда ҳосил мўл бўлди. Биргина Чироқчи туманида бу йил 100 минг тоннадан зиёд ғалла ҳосили олиш кўзда тутилмоқда. Тумандаги "Чиял", "Кўқдала", "Чорвадор", "Бешчашма" каби йирик ғаллачилик ҳўжаликлари гектаридан 14 — 15 центнердан лалми ҳосил олишаяпти. Жумладан "Чиял" жамоа ширкат ҳўжалигида бир қатор қишлоқ ҳўжалик экинларидан ташқари 20 минг гектардан зиёд майдонда лалми ғалла етиштирилди. Жамъи ҳосил салмоғини 30 минг тоннага етказиш режалаштирилган.

Туман ҳўжаликларига Наманган вилоятидан 50 та комбайн ердამга келган. Ҳамма эътибор ўрим-йиғимни тезроқ ва талофатсиз йиғиб олишга қаратилган.

Вилоятнинг Шаҳрисабз, Китоб, Қарши, Нишон ва Касби туманлари ғаллакорлари мавсумни биринчилардан бўлиб якунлаб режаларини бежардилар. Касби туманидаги Ҳамза Ҳўжақулов номидаги жамоа-ширкат ҳўжалигининг Қора Ҳўжақулов бошлик бригадаси жамоаси гектаридан 50 центнердан хирмон кўтаришди.

"Ишонч" мухбири.

ЖАРРОҲЛИК МАРКАЗИ

ВИЛОЯТ шифохонасида 120 ўринли янги жарроҳлик марказ биноси қурилиб, ишга туширилди. Жарроҳлик марказида буйрак, ошқозон-ичак, кўкрак қафасини даволаш бажарилади. Марказ замонавий чет эл асбоб-ускуналари билан жиҳозланган.

"Ишонч" мухбири.

ЯНГИЧА ШАРОИТ ВАЗИФАЛАРИ

Аввал хабар қилганимиздек Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерация Кенгашининг навбатдаги VIII мажлиси бўлиб ўтди. Унда кенгаш раиси Х. Б. Жамолов "Турли тарздаги иқтисодиёт ва бозор муносабатлари шароитида Ўзбекистон касаба уюшмалари фаолиятини такомиллаштириш ва таркибий тузилишини қайта ташкил этиш тўғрисида" маъруза қилди. Маъруза юзасидан бўлган музокараларда сўзга чиққанлар истиқлол шарофати билан Республика Касаба уюшмалари ходимлари эркин ва мустақил фаолият кўрсатиб, федерал ва халқчиллик тамойилларига амал қилаётганликларини таъкидлаб ўтдилар.

Мажлисида касаба уюшмалари тизимлари ва иш юритиш тартибларига ижобий таъсирини ўтказадиган янги ҳаракат Дастури ва Низомини ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқ деган тақлифлар ўртага қўйилаётганлиги таъкидланди. Шу муносабат билан кенгаш аъзолари Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмаларининг ҳаракат Дастури ҳамда Низомининг янги лойиҳасини асосан тасдиқладилар (Ҳар иккала лойиҳа матни газетанинг шу сонда эълон қилинмоқда).

Мажлисида Ўзбекистон касаба уюшмалари XV қурултойини 1995 йилнинг март ойида Тошкент шаҳрида чақиришга қарор қилинди. Шунингдек, мажлисида яна бир қатор масалалар кўрилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди.

Суратларда: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерация кенгашининг мажлисида давралар.

Даврон АХМАД олган суратлар.

Лойиҳа

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмаларининг ҳаракат

ДАСТУРИ

Ўзбекистон касаба уюшмаларининг XIV қурултойи ўтган вақтдан бери республикада ва унинг касаба уюшмалари ҳаракатида чуқур сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ўзгаришлар юз берди.

Ўзбекистон давлат мустақиллигига эришти, жаҳон ҳамжамиятида кенг халқаро обрў эътибор топди.

Республика касаба уюшмалари ҳам мустақилликка эга бўлдилар, юқорининг васийлиги ва амридан халос бўлдилар. Уларда ихтиёрийлик, федерализм ва демократия принциплари қарор топди. Улар обрўли халқаро касаба уюшмалари ташкилотларига тенг ҳуқуқий аъзо бўлиб кирдилар, ўз ишларини жаҳонда қабул қилинган нормалар ва принципларга мувофиқ қурмоқдалар.

Касаба уюшмаларининг ҳуқуқий мақоми ўзгарди. Мустақил Ўзбекистон Конституцияси, касаба уюшмалари ҳаракати тарихида биринчи марта қабул қилинган "Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида"ги Қонун касаба уюшмаларининг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий соҳалардаги ҳуқуқ ва ваколатларини, уларнинг қонун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимият билан давлат ва ҳўжалик органлари ва бошқа сиёсий ва жамоат ташкилотлари билан ўзаро муносабатларини аниқ белгилаб беради.

Ўзининг миллий тарихига ва анъаналарига жавоб берувчи йўлни танлаган Ўзбекистон Республикасида чуқур иқтисодий қайта ўзгаришлар амалга оширилмоқда. 1994 йил бошидан бошлаб, турли тарздаги иқтисодиётни ва бозор муносабатларини шакллантиришнинг сифат жиҳатидан янги босқичи бошланди.

Республика касаба уюшмалари иқтисодиётни қайта қуриш ишига ўз улушларини қўшмоқдалар, бозорга ўтиш шароитларида меҳнаткашларнинг, аҳоли кенг табақаларининг манфаатларини йўдалаш ва ҳимоя қилишда муайян тажриба тўпладилар.

Кишиларнинг ижтимоий турмуш шароитлари тубдан ўзгармоқда. Бозорга ўтиш ҳар бир одамнинг ташаббускорлиги, саъй ҳаракатлари, тadbirkorлиги учун кенг уфқлар очди, меҳнатни моддий рағбатлантириш механизмларини яратди. Айни бир вақтда жамиятнинг ижтимоий табақаланиши бошланди, инфляция ва нархларнинг ўсиши ҳали бартараф этилмади.

Юз бераётган ўзгаришлар касаба уюшмаларидан куч ва маблағларни бирлаштиришни, ҳаракат стратегия ва

тактикасини такомиллаштиришни, ташкилий бирлики мустаҳкамлашни, меҳнаткашларнинг ҳаётини манфаатларини ҳимоя қилиш учун молиявий ва моддий-техника имкониятларини жипслаштиришни талаб этмоқда.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмалари ўз ишларини қуйидаги асосий йўналишлар бўйича қурадилар:

1. Меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ва қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилиш

Бозор иқтисодиётига ўтишнинг мураккаб шароитларида, мулкчиликнинг янги ва хилма-хил шакллари пайдо бўлаётган бир пайтда Ўзбекистон касаба уюшмалари меҳнат низолари ва келишмовчиликларни ўзаро келишиш ва ижтимоий шериклик руҳида ҳал этиш тарафдоридир.

Касаба уюшмалари амалдаги қонунчилик талабларига риоя қилган ҳолда меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича қуйидаги устивор йўналишларни белгилайди:

Халқаро Меҳнат Ташкилоти ишида муттасил қатнашиш ва бу ташкилот томонидан қабул қилинган конвенциялар ва тавсиялар ратификация қилинишига қўмқулаш;

мулкчилик шаклидан қатъи назар ҳам ички бозорда, ҳам ташқи бозорда рақобатга бардошли маҳсулотлар ишлаб чиқараётган корхоналар, ташкилотлар ва ҳўжаликларни фаол қўллаб-қувватлаш йўли билан республика иқтисодиётининг барқарорлашишига қўмаклашиш, моддий ишлаб чиқариш соҳасида барча иқтисодий тузилмаларнинг ривожланишини қўллаб-қувватлаш;

жамоа шартномалар ва битимлар тузилиши ва уларнинг бажарилишини назорат қилиш амалиётини такомиллаштириш, бозор муносабатлари ижтимоий турмуш соҳаларига чуқур кириб бораётганлигини, соғлиқни сақлаш, халқ таълими, маданият пулли тус олаётганлигини ҳисобга олиб, касаба уюшмалари ижтимоий кафолатларнинг бу асосий йўналишлари давлат бюджетидан, жамоатчилик ва хайрия жамғармаларидан тобора кўпроқ маблағ билан таъминланишига эришишга даъват этилган;

меҳнат низолари ва келишмовчиликларни ижтимоий шериклик руҳида ҳал этиш;

"Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида"ги Қонуннинг ва Иш билан таъминлашга қўмаклашиш жамғармаси харажатлари моддаларининг бажарилишини доимий равишда назорат қилган ҳолда меҳнаткашларнинг меҳнат қилишга бўлган ҳуқуқларини ҳақиқатда таъминлаш, аҳолини иш билан таъминлаш давлат ва минтақа дастурларида доимий равишда қатнашиш; янги иш жойлари ташкил этиш, тўхтаб қолаётган ёки қайта ихтисослаштирилаётган корхоналарнинг ходимларини қайта ўқитиш ва ишга жойлаштириш, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш бўйича давлат дастурини ишлаб чиқариш тўғрисида ҳукуматга тақлифлар киритиш;

яратилган ялпи миллий даромадда иш ҳақи улушининг кўпайишига эришиш, меҳнат унумдорлигининг ўсишини таъминловчи ва боқимандачилик ва тенглаштиришни истисно этувчи меҳнатга ҳақ тўлаш тизими ва шакллари такомиллаштириш, миллий валютанинг барқарорлиги ва эркин муомалада бўлишига қўмаклашиш;

иш ҳақи миқдори билан энг кам "истеъмол савати" қийматининг аста-секин бир-бирига яқинлашишига эришиш, саноат ва озиқ-овқат товарлари нархлари оширилган тақдирда иш ҳақини олдиндан индексациялаш чоратadbirlарини кўриш;

мажбурий бекор туриб қолишлар даврида амалдаги қонунчиликка мувофиқ компенсация берилишини таъминлаш;

ишлаб топилган пуллар, пенсиялар, нафақаларни тўлашнинг муттасил кечикишига йўл қўймаслик, бунда улар ўз вақтида тўланмаган тақдирда инфляция жараёнини ҳисобга олган ҳолда компенсация қилинишини назорат тутиш;

аҳолининг кам таъминланган ва энг ночор табақаларига ижтимоий ердам беришга қўмаклашиш, аҳолининг жон бошига оладиган ўртача даромади энг кам иш ҳақи миқдоридан оз бўлган табақаларини ва еш оилаларни коммунал уй-жойлар билан таъминлаш;

аҳолининг энг ночор гуруҳларини ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий механизминини ишлаб чиқиш ва жорий этишга эришиш; давлат мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнида, мулкчиликнинг оптимал шакллари, имтиёзли акциялар туркумини белгилашда меҳнат жамоаларининг манфаатларини ҳимоя қилишда

ҳамда ижтимоий инфраструктура иншоотларини бепул фойдаланиш учун беришда, меҳнат фахрийлари ва пенсионерларнинг қонуний ҳуқуқларини таъминлашда фаол қатнашиш.

Меҳнаткашларни ҳуқуқий ҳимоя қилишни таъминлаш мақсадида Ўзбекистон касаба уюшмалари қуйидагиларни таъминлашга интиладилар:

ҳуқуқий ислоҳ қилиш тамойили, энг кам иш ҳақи, энг кам истеъмол бюджети, аҳоли пул даромадларини индексация қилиш тўғрисида Қонунлар қабул қилиш йўли билан касаба уюшмаларининг меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича қонун ҳужжатларини ишлаб чиқишда қатнашиш ҳуқуқини рўеба чиқариш;

меҳнат жамоаларининг бошлиқларини ва касаба уюшмаси ҳаракатининг фаолларини халқ депутатлигига ва қонун чиқарувчи органларга сайлаш ва кўтариш масаласида сиёсий шериклар, ўзини ўзи бошқариш органлари билан мустаҳкамлаш ҳамкорлигини амалга ошириш;

жамиятнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётидаги ўзгаришларни ва касаба уюшмалари тузилмалари қайта ташкил этилганлигини ҳисобга олиб, "Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгаришлар киритиш.

2. Меҳнатни, саломатликни ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ижтимоий сугурта тизимини такомиллаштириш бўйича

Ўзбекистон Касаба уюшмалари "Меҳнатни муҳофаза қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ қуйидаги талабларнинг бажарилишини таъминлаш учун ҳаракат қиладилар:

меҳнат шароитларини яхшилаш, ишлаб чиқариш жароҳатлари, касб касалликларини олдини олиш, атроф муҳитни муҳофаза қилиш ҳамда ишлаб чиқаришда меҳнатнинг, айниқса, хотин-қизлар ва ўсмирлар меҳнатининг хавфсизлигини таъминловчи меҳнатни, шунингдек атроф муҳитни муҳофаза қилишнинг илмий асосланган стандартлари, қоидалари ва нормалари ишлаб чиқиши ва қабул

(Давоми 6-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИГА БИРЛАШГАН КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ УСТАВИ (НИЗОМИ)

1. УМУМий ҚОИДАЛАР

1.1. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига* бирлашган касаба уюшмалари ишлаб чиқариш ва ишлаб чиқариш соҳаларидаги фаолият тури бўйича умумий манфаатлар билан бирлашган, қисман иш билан банд еки вақтинча ишсиз бўлган меҳнаткашлар, олий, ўрта махсус ва касб-хунар билим юртлири ўқувчилари, ишлаб чиқариш соҳасидаги нафақачилар, аҳолининг бошқа қатламларининг** меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқлари ҳамда манфаатларини муҳофаза қилиш учун тузилган кўнгилли жамоат ташкилотидир.

1.2. Касаба уюшмалари касб, ишлаб чиқариш, ҳудудий ишлаб чиқариш, тармоқ, тармоқларо ҳудудий принцип асосида тузилади. Касаба уюшмалари ўз мақсадлари ва вазифаларига мувофиқ бошқа давлатларнинг касаба уюшмалари билан ҳамкорлик қилади, халқаро касаба уюшмалари бирлашмалари ва бошқа ташкилотларга аъзо бўлади.

1.3. Касаба уюшмалари ўз фаолиятларини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг "Касаба уюшмалари, улар фаолиятининг ҳуқуқлари ва қароқларини тўғрисида"ги Қонуни, бошқа қонунчилик ҳужжатлари, мажбурий Устави шунингдек, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини Декларацияси асосида амалга оширади.

2. КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРИ

2.1. Касаба уюшмаларининг бош вазифаси касаба уюшмалари аъзолари, меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзолари меҳнат, ижтимоий, иқтисодий, маънавий, ақлий ҳуқуқлари ва манфаатларини муҳофаза қилишда ҳаракат бирлигини амалга оширишдан иборатдир.

2.2. Касаба уюшмалари: миллати ва қайси динга мансублигидан қатъи назар, ҳар бир фуқаронинг меҳнат, иш эркин танлаш, адолатли меҳнат шaroити ва ишсизликдан муҳофазаланишига бўлган конституциявий ҳуқуқларига риоя этилишига; меҳнатга ҳақ тулашининг ижтимоий адолатли тизими жорий этилишига; инсоннинг маънавий ва жисмоний қуч-қувватларининг тикланиш воситаси бўлган буш вақтни кўпайтириш ва ундан оқилона фойдаланишга;

ишлаб чиқаришнинг ривожланиш даражасига биноан ходимларнинг малакасини ошириш ва касб жиҳатидан тайёрлашга;

меҳнат қонунчилиги, меҳнатни ва атроф-муҳитни муҳофазалаш қонунлари, қоидалари ва нормаларига риоя этилишига;

меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзолари ни соғломлаштириш учун база яратилишига ва зарур воситалар ажратишига;

ижтимоий ҳамкорликни мустақамлаш мақсадларида жамоа шартномалари ва битимлари тузилишига, уларнинг бажарилиши устидан назоратни амалга оширишга;

давлат идоралари билан ҳамкорликда меҳнаткашларнинг меҳнат, ижтимоий ва маънавий ҳуқуқлари ҳамда эркинликларини ҳимоя қилувчи қонунчилик ва бошқа нормаловчи ҳужжатлар қабул қилинишига, барқарорлик, ижтимоий тотувлик ва фуқаролар тинчлигини сақлалишига эришади.

3. КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ АЪЗОЛАРИ, УЛАРИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ВА ВАЗИФАЛАРИ

3.1. Касаба уюшмаларига аъзолик ихтиёрийдир. Касаба уюшмалари Уставини эътироф этувчи ва уни бажарувчи, аъзолик бадалларини тўлаб боровчи ҳар бир фуқаро Касаба уюшмасининг аъзоси бўла олади. Касаба уюшмасига қабул бошлангич ташкилот томонидан ёзма аризага асосланиб, яқка тартибда амалга оширилади.

3.2. Бир касаба уюшмасидан бошқасига ўтганда, шунингдек ишлаб чиқариш фаолиятини вақтинча еки доимий тўхтатиб, айна пайтда касаба уюшмаси билан алоқасини узмасдан, аъзолик бадалларини ой сайин тўлаб турса касаба уюшмасига аъзолик сақлаб қолинади.

3.3. Касаба уюшмаси аъзолари: мулк шаклидан қатъи назар меҳнат муносабатлари масалалари бўйича давлат, судлов идораларидан ҳуқуқий ёрдам олиш ва муҳофазаланиш;

касаба уюшмалари идораларига сайлаш ва сайланиш;

касаба уюшмаларининг тадбирларида иштирок этиш, ўз фикрини эркин баён қилиш, ўз фаолияти ва ҳуқ-атворига тааллуқли масала қўриб чиқилаётган мажлислар, йиғилишлар, конференцияларда шахсан иштирок этиш; юқори касаба уюшмалари органларига мурожаат этиш;

касаба уюшмалари шифохоналари, санаторий-профилакторийлари ва оромгоҳларида даволаниш ҳамда дам олиш учун имтиёзли йўлланмалар олиш, касаба уюшмаларининг маданият муассасалари, спорт иншоотларидан фойдаланиш;

касаба кўмитаси ҳузуридаги ўзаро ёрдам кассасига аъзо бўлиш;

касаба уюшмалари органлари белгиланган тартибда моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилиш ҳуқуқига эга.

3.4. Касаба уюшмаси аъзолари:

Устав ва касаба уюшмалари органларининг қарорларини бажаришга;

бошлангич касаба ташкилоти фаолиятида иштирок этишга;

жамоа шартномалари ва битимлар бўйича мажбурийлар бажарилишига кўмаклашишга;

аъзолик бадалларини тўлаб боришга мажбурдирлар.

3.5. Касаба уюшмасининг ўз Уставидан келиб чиқадиган вазифаларини бажармаган аъзосига нисбатан касаба уюшмаси сафидан чиқаришга бўлган жазо чоралари қўрилиши мумкин. Касаба уюшмасидан чиқариш ҳақидаги қарор бошлангич касаба ташкилоти йиғилишида қабул қилинади ва тармоқ касаба ташкилотининг юқори идораси томонидан тасдиқланади.

Касаба уюшмасидан ўчириш ва бошқа жазо бериш тўғрисидаги қарор уюшма аъзоси иш-тироқида қабул қилинади. Уюшма аъзоси узрли сабабларсиз касаба ташкилоти йиғилиши (конференцияси)да ва касаба органи мажлисида қатнашмаса, бу масалалар унинг иштирокисиз ҳам ҳал этилиши мумкин.

Касаба уюшмаси аъзосига берилган жазони олиб ташлаш масаласи тегишли касаба ташкилоти йиғилиши еки касаба органи томонидан шу жазо белгиланганидан кейин камида уч ой ўтгач қўриб чиқилади. Касаба уюшмасидан чиқарилган шахс умумий асосларда яна касаба уюшмаси сафига қабул қилиниши мумкин, лекин бунинг учун у ўчирилгандан кейин камида 6 ой ўтиши керак.

4. КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ ТАШКИЛИЙ ТУЗИЛИШИ

4.1. Касаба уюшмалари қуйидаги принциплар асосида ташкил этилади ва ўз фаолиятини йўлга қўйди:

касаба уюшмаларининг қуйидан юқоригача барча раҳбар идоралари сайлаб қўйилади;

касаба органлари ўзларига берилган ҳуқуқлар ва ваколатлар доирасида ўз ташкилотлари ҳамда юқори касаба идоралари олдига ҳисоб беради;

барча ташкилотлар ва сайланма касаба органлари ишида коллегиаллик, ошқоралик; қарорлар қабул қилиш чоғида мунозара эркинлиги;

Раҳбар касаба органлари ўзларининг ушбу Уставада белгиланган ваколатлари доирасида қабул қилган қарорлари бажарилишининг мажбурийлиги.

4.2. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига Ўзбекистон касаба уюшмалари таркибини бошлангич касаба ташкилотлари, касаба уюшмаларининг туман, шаҳар, вилоят, республика, тармоқ, ҳудудий уюшмаларо бирлашмалари ташкил этади.

КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ БОШЛАНГИЧ ТАШКИЛОТЛАРИ

4.3. Бошлангич касаба ташкилотлари касаба уюшмаларининг асоси ҳисобланади. Улар мулк шаклидан қатъи назар бир корхона, муассаса, ташкилотда ишловчи еки ўқув юртида билим олувчи камида беш аъзо бўлган тақдирда ташкил этилади.

Бошлангич ташкилотни тузиш ва касаба уюшмасига кириш тўғрисидаги қарор касаба уюшмаси аъзоларининг таъсис йиғилиши (конференцияси) томонидан қабул қилинади, бу тўғрисида ўн кун ичида юқори касаба органига маълумот бериб қўйилади.

Ишлаб чиқариш ва илмий ишлаб чиқариш бирлашмаларида одатда ягона касаба ташкилоти тузилади ва касаба кўмиталари сайланади. Таркибий қисмлари шаҳар, вилоят доирасидан ташқарида жойлашган бирлашмаларда бирлашма таркибига кирувчи таркибий бириклар ва корхона касаба кўмиталари раисларининг кенгаши тузилиши мумкин.

Бирлашмада ягона касаба ташкилоти еки касаба кўмиталари раисларининг кенгашини тузиш тўғрисидаги қарор касаба уюшмасининг Марказий Кўмитаси томонидан қабул қилинади.

Касаба кўмитасининг қарорига биноан бошлангич ташкилот таркибиде цехлар, бўлинмалар, бўлимлар ва ишлаб чиқаришнинг бошқа таркибий бўлинмалари бўйича цех касаба ташкилотлари тузилади.

Касаба ташкилоти йиғилиши (конференцияси) бошлангич ташкилотнинг органи ҳисобланади.

Бошлангич, цех касаба ташкилотларида йиғилишлар заруратида қараб, лекин йилга камида бир марта ўтказилади.

Касаба ташкилотининг умумий йиғилишларини чақириш имкони бўлмаган бошлангич, цех ташкилотларида ўша муддатларда смена йиғилишлари ўтказилиши мумкин.

Жорий ишларни олиб бориш учун касаба ташкилоти йиғилиши (конференцияси)да***: 15 тагача аъзони бирлаштирган бошлангич

касаба ташкилотда — 2-3 йилдан ортиқ бўлмаган муддат билан касаба ташкилотчиси, унинг ўринбосари сайланади;

15 тадан 150 тагача аъзони бирлаштирган бошлангич, цех касаба ташкилотда 2-3 йилдан ортиқ бўлмаган муддатта касаба кўмитаси, цех касаба кўмитаси (касаба бюроси) ва тафтиш комиссияси сайланади;

150 ва ундан ортиқ аъзони бирлаштирган бошлангич, цех касаба ташкилотда 5 йилгача бўлган муддатта касаба кўмитаси, цех касаба кўмитаси ва тафтиш комиссияси сайланади;

4.4. Бошлангич касаба ташкилоти ва унинг сайланма органи ишлаб чиқариш, маиший турмуш, маданият ва соғломлаштириш соҳаларида меҳнаткашларнинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилади; меҳнат жамоаси номидан корхона маъмурияти билан жамоа шартномаси (бити-ми) тузади ва унинг бажарилиши устидан назоратни амалга оширади;

меҳнат жамоасини ижтимоий ривожлантиришнинг жорий ва истикболли режаларини ишлаб чиқишда, жамоа мунозараларини ҳал этишда қатнашди;

касаба бюджетининг Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгаши қарори билан белгиланган қисмини тасарруф этади;

меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш, меҳнат муҳофазасига ажратилган маблағларни шакллантириш ва сарфлашда иштирок этади;

касаба уюшмаси йиғилишлари, конференциялари, курултойлари, юқори касаба идораларининг қарорлари бажарилишини ташкил этади.

ТУМАН, ШАҲАР, ВИЛОЯТ КЎМИТАЛАРИ, ТАРМОҚ КАСАБА УЮШМАЛАРИ МАРКАЗИЙ КЎМИТАЛАРИНИНГ ВИЛОЯТЛАРДАГИ ВАКИЛЛАРИ

4.5. Касаба уюшмалари туман, шаҳар, вилоят кўмиталарини ташкил этиш тўғрисидаги қарор бошлангич касаба ташкилотларининг ташаббуси билан тармоқ касаба уюшмалари Марказий Кўмиталари томонидан камида:

туман кўмиталари учун — касаба уюшмаларининг 3 минг аъзоси бўлган тақдирда;

шаҳар кўмитаси учун — касаба уюшмасининг 5 минг аъзоси бўлган тақдирда; вилоят кўмитаси учун — касаба уюшмасининг 20 минг аъзоси бўлган тақдирда қабул қилинади.

Бу кўмиталарнинг ваколатлари, вазифалари, уларни маблағ билан таъминлаш тартиби тармоқ касаба уюшмаларининг Марказий Кўмиталари томонидан белгиланган бўлиши керак.

Касаба уюшмалари аъзоларининг миқдори тегишли касаба кўмиталарини ташкил этиш имконини бермаган тақдирда тармоқ касаба уюшмалари Марказий Кўмиталарининг вилоятлардаги вакилиги институти жорий этилади. Туманлар, шаҳарларда тармоқ касаба уюшмаларининг бирлашган касаба кўмиталари еки касаба кўмиталари раисларининг кенгашлари ташкил этилиши мумкин.

Уларнинг ваколатлари, вазифалари, маблағ билан таъминланиш тартиби тармоқ касаба уюшмалари Маркази Кўмиталари томонидан белгиланади.

РЕСПУБЛИКА ТАРМОҚ КАСАБА ТАШКИЛОТЛАРИ

4.6. Республика тармоқ касаба ташкилотлари мажбурий Уставага зид бўлмаган ўз уставлари, низомлари, дастурий ҳужжатларини қабул қилишлари мумкин.

Курултой тармоқ касаба уюшмаларининг олий органи ҳисобланиб, у касаба уюшмалари Марказий Кўмиталари томонидан беш йилда камида бир марта чиқарилади. Курултойни чақириш, вакилик нормаси ва кун тартиби тўғрисида камида икки ой олдин маълум қилинади. Навбатдан ташқари курултойлар марказий (республика) кўмиталари қарори билан еки касаба уюшмалари ташкилотларининг учдан бир қисмининг талабига мувофиқ чақирилади. Уни чақириш ва кўзда тутилаётган кун тартиби тўғрисидаги қарор камида бир ой илгари маълум қилинади.

Курултой компетенциясига қуйидагилар кирди:

Марказий Кўмиталар, марказий тафтиш комиссияларининг фаолияти тўғрисидаги ҳисоботларни тинглаш, касаба уюшмаларининг ташкил этиш ва тутатиш;

уставлар, низомлар, дастурий ҳужжатлар қабул қилиш, шунингдек, уларни ўзгартириш;

касаба уюшмалари Марказий Кўмиталарини, тафтиш комиссияларининг раисларини сайлаш;

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгаши таркибига вакиллар сайлаш масалалари кирди. Марказий Кўмиталар, тафтиш комиссиялари аъзоларини сайлаш;

4.7. Марказий Кўмиталарининг мажлислари заруратга қараб, лекин йилда камида бир мартаба ўтказилади.

Марказий Кўмиталар: Ўзбекистон касаба уюшмалари, тармоқ касаба уюшмалари курултойлари, Ўзбекистон

касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгаши, Марказий Кенгаш Раёсати қарорларини бажарилишини таъминлайди;

мулк шаклидан қатъи назар, давлат ва жамоа идораларида, ҳўжалик таркибларида касаба ташкилотлари ҳуқуқлари ва манфаатларини, ўз аъзоларининг қонуний талабларини ҳимоя қилади;

республика ҳўжаликни бошқарув органларининг тармоқларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг давлат дастурларини тайёрлаб, қўриб чиқиш билан боғлиқ ишларида иштирок этади;

мулк туридан қатъи назар тегишли вазирликлар, идоралар, ассоциациялар, бошқа ҳўжалик идоралари билан тармоқ меҳнаткашларига тааллуқли ижтимоий-иқтисодий муаммолар бўйича битимлар тузади;

қуйи касаба ташкилотлари фаолиятини мувофиқлаштириб боради ва амалий фаолиятларини рўёбга чиқаришларида, шунингдек, жамоа меҳнат келишмовчиликларини ҳал этишда уларга аниқ ёрдам кўрсатади;

техник ва меҳнат ҳуқуқи нозирликларига раҳбарликни амалга оширади, меҳнат муҳофазаси ва сihat-саломатлик масалалари бўйича нормаловчи ҳўжатларни ишлаб чиқишда иштирок этади, ишлаб чиқаришда уларга риоя этилишини назорат қилади;

ҳўжалик идораларининг амалдаги қонунчиликни бузиб қабул қилган бошқарувга тааллуқли қарорлари бекор қилинишига эришади;

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгаши билан Ҳукумат ўртасида тузилган битимга қўшиш учун тақдирлар киритади;

касаба уюшмаси ходимларини ўқитишни ташкил этади, касаба уюшмаси фаолиятининг ижобий тажрибасини умумлаштириб, омалаштиради;

ўз олдларига қўйилган мақсадларга эришиш учун Федерациянинг Марказий Кенгаши ва касаба уюшмалари ҳудудий кенгашлари (бирлашмалари) билан ҳамкорлик қилади;

Марказий Кўмиталар раисларининг ўринбосарини, зарурий тугилганда — раислар ўз вазифаларини бажариш имконияти бўлмай қолганда раисни сайлайди;

марказий республика кўмиталари мажлислари ўртасида жорий масалаларни ҳал қилиш учун раёсатларни сайлайди ва уларнинг ваколат доирасини белгилаб беради;

касаба уюшмаси бюджетининг Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгаши қарори билан белгилаб қўйилган қисмини тасарруф этади;

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгаши Раёсати томонидан меҳнаткашлар ва улар оила аъзоларини соғломлаштириш учун белгиланган маблағларни сарфлашда иштирок этади.

ТУМАН (ШАҲАР)****

МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ КЕНГАШЛАРИ

4.8. Бошлангич касаба ташкилотлари ташаббуси билан касаба уюшмаларининг туман (шаҳар) мувофиқлаштирувчи кенгашлари тузилиши мумкин, улар тўғрисидаги Низом Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан тасдиқланади.

ВИЛОЯТ (ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ТОШКЕНТ ШАҲРИ) УЮШМАЛАРО ТАШКИЛОТЛАРИ

4.9. Вилоятлар (Қорақалпоғистон республикаси, Тошкент шаҳри) уюшмаларо касаба ташкилотлари — вилоят, республика, шаҳарлар ҳудудиде жойлашган тармоқ касаба уюшмаларининг бирлашмалари бўлиб, ўз фаолиятларини Ўзбекистон касаба уюшмалари Устави, мажбурий Уставага зид бўлмаган ўз дастурий ҳўжатлари, Низомлари асосида амалга оширади.

Вилоят (Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри) уюшмаларо касаба ташкилотларининг олий органи конференция бўлиб, у беш йилда камида бир мартаба чақирилади. Конференцияни чақириш вакилик нормаси ва кун тартиби икки ой илгари маълум қилинади. Навбатдан ташқари конференциялар кенгашлар еки тегишли уюшмаларо касаба ташкилоти таркибига кирувчи ташкилотларнинг учдан бир қисми талабига мувофиқ чақирилади. Уни чақириш ва кўзда тутилаётган кун тартиби камида бир ой илгари маълум қилинади.

Конференциялар компетенциясига қуйидагилар кирди:

Вилоят (Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар) касаба уюшмалари кенгашлари, тафтиш комиссияларининг фаолияти тўғрисидаги ҳисоботларни тинглаш;

Низомлар ва дастурий ҳўжатларни қабул қилиш, шунингдек, уларга ўзгартиришлар киритиш;

раисларни, кенгашлар ва тафтиш комиссиялари аъзоларини сайлаш;

Ўзбекистон касаба уюшмалари

**** — Фақат вилоят қарамогидеги шаҳарларда

(Дароми 5-бетда).

* — бундан буён "касаба уюшмалари" деб юритилади.

** — бундан кейин "меҳнаткашлар" деб юритилади.

*** — агар касаба гуруҳи мавжуд бўлса, касаба курултойининг ташкилотчиси ва бошқа сайланма фаол бир йилдан ортиқ бўлмаган муддатта сайланади.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИГА БИРЛАШГАН КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ УСТАВИ (НИЗОМИ)

(Давоми. Боши 4-бетда).

Федерацияси Марказий Кенгаши таркибига вакиллар сайлаш.

4.10. Вилоятлар (Қорақалпоғистон республикаси, Тошкент шаҳар) кенгашлари вилоятлар (Қорақалпоғистон республикаси, Тошкент шаҳар) уюшмаларо касаба ташкилотлари бирлашмаларининг конференциялар ўртасидаги раҳбарий органи бўлиб, улар 5 йил муддатга сайланади.

Кенгашларнинг мажлислари заруратга қараб, лекин йилда камида бир марта ўтказилади.

Касаба уюшмалари (бирлашмалари) кенгашлари:

Тармоқ касаба уюшмаларини бирлаштиради ва уларнинг фаолиятини мувофиқлаштиради;

Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятларнинг давлат ҳокимияти ҳамда бошқарув органларида тармоқ касаба уюшмаларининг иқтисодий-ижтимоий ҳуқуқлари ва манфаатларини йқодалаб, ҳимоя қилади;

Меҳнат, иш билан бандлик, маиший турмуш, соғломлаштириш, маданият ва бошқа масалалар бўйича тақлифлар киритади, уларнинг бажарилишига эришади;

ишчи кадрларни касб жиҳатидан тайёрлаш ва қайта тайёрлашнинг ташкил этилишига эришади;

аҳолининг турли гуруҳлари ва қатламлари турмуш даражасини ўрганади, аҳоли даромадлари нисбатини тартибга солиш ва халқ истеъмоли ҳамда хизматлари нархининг ўсиш индекси бўйича тақлифларни тайёрлашда иштирок этади;

ҳокимиятлар билан биргаликда корхоналар, муассасалар, ташкилотлар томонидан уй-жойнинг ҳисобга олиниши ҳамда тақсимланишини назорат қилади, минтақада ижтимоий инфраструктуранинг ривожлантириш режаларини шакллантиришда иштирок этади;

Касаба ташкилотларига методик, ташкилий, ҳуқуқий ёрдам кўрсатади, касаба кадрлари ва фаолларини ўқитишни ташкил этади, уюшмаларо тадбирларни амалга оширади; кенгаш (бирлашма) тасарруфидаги жисмоний-тарбия, спорт, маданий-тарбиявий ишлар билан шуғулланувчи ташкилотлар фаолиятини йўналтириб туради;

касаба бюджетининг Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгаши қарори билан белгиланган қисмини тасарруф этади;

меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш учун ажратилган марказлаштирилган маблағлар Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгашига тула ва ўз вақтида келиб тушишни таъминлайди;

меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштиришни ташкил этади, шунингдек, меҳнатнинг техник ва ҳуқуқий нозирлар фаолиятини мувофиқлаштиради;

Кенгашлар раисларининг ўринбосарларини, зарурият туғилганда — раис ўз вазифаларини бажариш имконияти бўлмай қолганда — янги раисни сайлайди;

Ўзбекистон касаба уюшмалари курултойи, уюшмаларо конференциялар, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгаши, Марказий Кенгаш раёсати қабул қилган қарорлар бажарилишини таъминлайди;

Кенгашларнинг мажлислари оралиғидаги муддатда жорий масалаларни ҳал этиш учун раёсатларни сайлайди ва уларнинг ваколатлари доирасини белгилаб беради.

5. ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ

5.1. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси — мазкур Уставни эътироф этувчи тармоқ, уюшмаларо ҳудудий ва бўлак касаба уюшмаларини республика меҳнаткашларининг касб, меҳнат, ижтимоий-иқтисодий ва маънавий манфаатларини рўйга чиқариш ва ҳимоя қилишни мувофиқлаштириш ҳамда таъминлаш мақсадларида кўнгилли ассосларда бирлаштирувчи мустақил жамоат ташкилотидир.

5.2. Федерацияга янги аъзо ташкилотларни қабул қилиш уларнинг қарорлари ва Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгашига ёзма мурожаатномалари асосида амалга оширилади. Қабул тўғрисидаги илтимос рад этилган тақдирда бу масала кирувчи ташкилот томонидан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Марказий Кенгашида кўриб чиқиш учун киритилиши мумкин.

5.3. Аъзолик ташкилотлари: Ўз вакилларини Федерация Марказий Кенгашига юбориш, уларни қақриб олиш ва ўзгартириш;

Федерациянинг сайланма идораларига касаба уюшмаси фаолиятининг ҳар қандай масалалари бўйича мурожаат қилиш ҳамда изохлар, ахборотлар олиш, зарурият туғилган тақдирда — қўйилган масалаларни ҳал этишда қўллаб-қувватлаш;

Хужжатларнинг лойиҳаларини курултойлар

***** — бунадан буён "Федерация" деб

юктилади.

ва Федерациянинг сайланма идораларида кўриб чиқиш учун тақдим этиш ҳуқуқларига эга.

5.4. Аъзолик ташкилотлари:

Федерациянинг сайланма идораларининг мазкур Уставига мувофиқ қабул қилинган қарорларини бажариш;

Федерация Марказий Кенгаши белгиланган миқдорда ва тартибда Федерация фаолияти, мақсадли жамғармалари дастурига бадалларни ўз вақтида ўтказиб туришга мажбурдирлар.

5.5. Куйидагилар Федерациянинг органлари ҳисобланади:

Федерациянинг Марказий Кенгаши; Федерациянинг назорат-тафтиш комиссияси;

Федерация Марказий Кенгаши Раёсати.

5.6. Ўзбекистон касаба уюшмаларининг беш йилда камида бир марта ўтказиладиган курултойи Федерациянинг олий органи ҳисобланади. Курултой Федерация Марказий Кенгаш тақлифига мувофиқ қақрилади. Уни қақриш, вакиллик нормаси ва кун тартиби тўғрисида камида уч ой олдин маълум қилинади. Ўзбекистон касаба уюшмаларининг навбатдан ташқари курултойи Федерация Марказий Кўмитаси томонидан ёки аъзолик ташкилотларнинг камида учдан бир қисми талабига биноан қақрилади. Уни қақриш ва кўзда тутилаётган кун тартиби тўғрисидаги қарор камида бир ярим ой илгари эълон қилинади.

Курултой компетенциясига:

Федерацияни ташкил этиш ва тугатиш;

Федерация Устави ва Ҳаракат дастурини қабул қилиш, шунингдек, уларни ўзгартириш;

Федерация раисини, унинг биринчи ўринбосарини, шунингдек, Федерация Марказий Кенгаши аъзоларини сайлаш, белгиланган нормага мувофиқ аъзо ташкилотлар томонидан бевоcита вакиллик қондасига биноан сайланган Федерация Марказий Кенгаши аъзолари ваколатини тасдиқлаш;

Федерация назорат-тафтиш комиссиясини ташкил этиш, унинг ваколатларини белгилаш ва ҳисоботларини тасдиқлаш;

аъзолик ташкилотлари шикоят, аризаларини қақб чиқиш масалаларини қиради.

Федерация Марказий Кенгаши курултойлар орасидаги муддатда Федерациянинг раҳбарий органи ҳисобланади. У ҳар бир аъзо ташкилотдан бевоcита, тўғридан тўғри ик-китадан вакил юбориш принципи бўйича ту-зилади.

Федерация Марказий Кенгашига вакиллар Федерация аъзолари бўлган ташкилотларнинг курултойлари, конференциялари ёки мажлисларида кўрсатилади. Уларни қақриб олиш ёки алмаштириш ҳам шу тартибда амалга оширилади.

Федерация Марказий Кенгаши таркибига, шунингдек, Федерация раисини, раиснинг ўринбосарларини, курултой томонидан сайланган бошқа аъзолар қиради.

Федерация Марказий Кенгашининг мажлиси заруратга қараб, лекин йилда камида бир марта қақрилади.

5.7. Федерация Марказий Кенгаши:

Ўзбекистон касаба уюшмалари курултойларининг қарорлари бажарилишини ташкил этади;

уюшмаларо ва минтақаларо вазифаларни ҳал этишда аъзо ташкилотларнинг фаолиятини мувофиқлаштиради;

қонун касаба уюшмаларига берган ҳуқуқларни рўйга чиқаради;

бадалларни барча даражадаги касаба уюшмалари ўртасида тақсимлаш тартиби ва миқдорини белгилайди;

Федерациянинг мақсадлари ва вазифаларига биноан касаба уюшмаси бюджетини ва меҳнаткашлар ҳамда уларнинг оила аъзоларини соғломлаштиришга ажратилган бюджетини тасдиқлайди;

мазкур Устав, дастурий ва нормаловчи хужжатларга ўзгартиришлар киритади;

Федерация Марказий Кенгаши Раёсатини сайлайди;

Федерация Марказий Кенгашига янгида вакил қилинганларнинг ваколатларини тасдиқлаш, шунингдек, Федерация Марказий Кенгаши Раёсати аъзоларини сайлаш ва алмаштириш ҳуқуқига эга бўлади;

Федерация Марказий Кенгаши Раёсатининг ҳисоботларини тинглайди, аъзо ташкилотлар ўртасидаги келишмовчиликларни кўриб чиқиб, ҳал қилади;

зарурият туғилганда касаба уюшмаси фаолиятининг йўналишлари бўйича комиссияларни ташкил этади;

ўз матбуот нашрларига эга бўлади ва ноширлик ишнини амалга оширади, оммавий ахборот воситалари орқали жамоатчиликка ўз фаолияти тўғрисида ахборот беради, касаба уюшмаларининг ягона ахборот хизмати ривожлантиради, касаба уюшмаси газети муҳарририни тасдиқлайди.

Федерация Марказий Кенгаши Раёсатининг Федерацияга янги аъзолар қабул қилиш ва ундан чиқариш тўғрисидаги қарорларини тасдиқлайди;

халқаро касаба марказларига Федерация вакилларини сайлайди ва улар билан ўзаро муносабатлар принципини белгилайди;

раис ўринбосарларини, зарурият туғилганда

— ўз вазифаларини бажаришлари мумкин бўлмай қолганда эса, Федерация Марказий Кенгаши раисини сайлайди ва озод қилади;

Федерация мулкнини тасарруф этиш, фойдаланиш, унга эгалик қилиш масалалари бўйича нормаловчи ҳусусиятга эга бўлган қарорлар қабул қилади, аъзо ташкилотлар ўзига бериб қўйган бошқа вазифаларни амалга оширади.

5.8. Федерация Марказий Кенгаши ўз қарорларини рўйга чиқариш учун Раёсат ташкил этади.

Раёсат таркибига Федерация Марказий Кенгашининг раисини, унинг ўринбосарлари қиради, шунингдек, республика тармоқ касаба ташкилотларидан уюшмаларо ҳудудий бирлашмалардан бешта ва давлат, ҳўжалик, жамоат ташкилотларининг Марказий Кенгаш аъзолари бўлган вакилларидан бешта аъзо сайланади.

Раёсат мажлислари заруратга қараб, лекин ҳар чоракда камида бир марта ўтказилади:

Федерация Марказий Кенгаши Раёсати ўз компетенцияси доирасида иш олиб бориб:

Федерациянинг вакили бўлади;

Федерация Марказий Кенгаши мажлисларида муҳокама қилинадиган масалалар бўйича материалларни тайёрлайди ва тақдим этади, қабул қилинган қарорларнинг бажарилишини ташкил этади ва ижронини назорат қилади;

аъзо ташкилотлар ва хорижий касаба марказлари билан алоқа қилади;

давлат ҳокимияти идораларида аъзо ташкилотлар киритган ҳимоя талабларини қўллаб-қувватлайди, меҳнаткашларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш учун қонунларда кўзда тутилган бошқа ҳуқуқлардан фойдаланади;

аҳолининг иш билан бандлиги ҳолатини таҳлил қилади ва ҳукумат органлари ишсизликни қисқартириш ҳамда вақтинча бўшаб қолган меҳнатчиларни ижтимоий ҳимоялаш дастурларини ишлаб чиқишлари ҳамда амалий иш қилишларига эришади;

минтақавий ва тармоқ касаба уюшмалари ходимларини шартнома асосларида тайёрлашни таъминлайди;

Федерация Марказий Кўмитасининг молия ҳўжалик фаолиятини амалга оширади ва унинг якунлари тўғрисида ҳар йили Федерация Кенгаши Марказий Кўмитасига ҳисоб беради;

аъзолик ташкилотлари ва ҳўжалик идоралари ўз ҳиссалари билан иштирок этишлари ҳисобига уюшмаларо маданият, дам олиш, спорт ва бошқа иншоотлар қурилиш чоғида ягона буюртмачи сифатида иш олиб боради;

меҳнаткашларни ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш учун ажратилган марказлаштирилган маблағларни тасарруф этади;

Федерация қарамоғидаги муассасалар, ташкилотлар ва корхоналар фаолиятини йўналтиради ва назорат қилади;

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига янги аъзолар қабул тўғрисидаги аризаларни кўриб чиқиб ва ундан чиқиб тўғрисида қарор қабул қилади ва кейинчалик уни Федерация Марказий Кенгашидан тасдиқлантириб олади;

Федерация қарамоғидаги бўлинмалар раҳбарларини тасдиқлайди;

Федерация Марказий Кенгашини қақриди, мажлис кун тартибини тақлиф қилади ва уни ўтказиш вақти ва жойини белгилайди;

статистик ва бошқа ахборотлар рўйхатини, уни аъзо ташкилотлар томонидан Федерация Марказий Кенгашига тақдим этиш даврийлигини белгилайди;

республика ижтимоий муҳофаза, ўқитиш, мулк ва бошқа жамғармаларини тузади;

Федерация Марказий Кенгаши аппарати вазифаларини таркибини, иш ҳақи жамғармасини тасдиқлайди;

зарурият туғилганда Федерация Марказий Кенгаши Раёсатининг Ижроия Кўмитасини тузади ва унинг ваколатларини белгилайди.

5.9. Федерация Раисини:

Федерация вакили бўлади;

Федерация сайланма ишига раҳбарлик қилади;

Федерация коллегиял органлари томонидан қарорларни қабул қилиш чоғида фикрлар тенгма-тенг бўлса, қўшимча овоз ҳуқуқига эга бўлади;

Федерация Марказий Кенгаши Раёсати белгиланган пул маблағларини тасарруф этади;

Федерация Марказий Кенгаши аппаратини шакллантиради;

Федерация сайланма идоралари унга юклаган бошқа вазифаларни бажаради.

6. ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ КУРУЛТОЙЛАРИ, САЙЛАНМА ИДОРАЛАРИНИНГ ЙИГИЛИШЛАРИ ВА МАЖЛИСЛАРИДА ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА ОВОЗ БЕРИШ УСУЛИ

6.1. Касаба уюшмаларининг вакиллари, сайланма идоралари аъзоларининг 3/2 қисми иштирок этган курултойлар, конференциялар, сайланма идораларнинг йиғилишлари, мажлислари ваколатли ҳисобланади.

6.2. Касаба уюшмалари йиғилишлари

уларнинг ишида мазкур ташкилот аъзоларининг ярмидан кўпи иштирок этган тақдирда қонуний ҳисобланади.

6.3. Вакиллар, иштирокчилар ёки аъзоларнинг ярмидан кўпроғи қўллаб овоз берган касаба уюшмалари курултойлари, конференциялари, сайланма идоралари йиғилишлари, мажлисларининг қарорлари қабул қилинган ҳисобланади.

6.4. Овоз бериш усули (очиқ ёки епик) курултойлар, конференцияларнинг делегатлари, йиғилиш иштирокчилари, касаба уюшмалари сайланма идоралари аъзолари томонидан белгиланади.

7. ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА ТАШКИЛОТИНИНГ НАЗОРАТ — ТАФТИШ (ТАФТИШ) КОМИССИЯЛАРИ

7.1. Касаба ташкилотларининг назорат-тафтиш (тафтиш) комиссиялари — йиғилишлар, конференциялар, курултойларда касаба уюшмаларининг тегишли сайланма идоралари билан бир пайтда улар сайланган тартиб ва муддатга Раис, ўринбосар ва комиссия аъзоларидан иборат қилиб сайланувчи мустақил органдир.

Назорат-тафтиш (тафтиш) комиссиялари компетенциясига тегишли касаба уюшмаси идораларининг молия-ҳўжалик ишларини тафтиш қилиш ва текшириш, лойиҳалар, қабул қилинган қарорлар ижроси, аъзолик ташкилотлари ва касаба уюшма аъзоларининг мурожаатномалари ўз вақтида ва тўғри қақб чиқиш устидан назоратни амалга ошириш қиради.

Назорат-тафтиш (тафтиш) комиссиялари ўз фаолиятларида касаба ташкилотларининг йиғилишлари, конференциялари, курултойларида тасдиқланган низоомларга амал қилади ва фақат уларга ҳисоб беради.

8. КАСАБА УЮШМАЛАРИНИНГ МАБЛАҒЛАРИ ВА МУЛКЛАРИ

8.1. Касаба уюшмаларининг маблағлари уюшма аъзоларининг кириш ва аъзолик бадалларидан, ишлаб қақриш, ҳўжалик, ноширлик ва қонун руҳсат этувчи бошқа фаолиятдан келадиган тушумлардан ташкил топади.

Касаба уюшмалари Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунларига биноан мулк эгаси ҳуқуқи билан маблағлар ва мол-мулкларга эга бўлади, улардан фойдаланади ва уларни тасарруф этади.

8.2. Кириш ва аъзолик бадаллари ойлик иш ҳақи (стипендия)нинг бир фойзидан кам бўлмаган миқдорда белгиланади.

Ишламайдиган нафақачилар, вақтинча иш-ни тўхтатган шахслар белгиланган энг кам нафақа, иш ҳақининг бир фойзи миқдориди бадал тулайди.

Стипендия олмайдиган талабалар, 3 ешгача бўлган фарзанд тарбияси билан банд бўлган аёллар бадал тулашдан озод қилинади.

8.3. Касаба уюшмалари ўз маблағларидан фаолиятларини таъминлаш учун фойдаланади ва уларни тасдиқланган бюджетларга биноан сарфлайди.

8.4. Касаба уюшмалари белгиланган тартибда ташқи иқтисодий алоқаларни амалга ошириш, касаба уюшмалари банклари, сугурта ва ҳиссдорлик жамиятлари, қўшма тижорат корхоналари ташкил этиш, мақсадли жамғармаларни тузиш ҳуқуқига эгадирлар.

8.5. Федерация Марказий Кенгаши Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги касаба уюшмалари мол-мулкнинг тула ваколатли эгаси ҳисобланади.

Бинолар, иншоотлар, ускуналар, транспорт ва техника воситалари, ашёлар, маданий-оқартув, физкультура ва соғломлаштиришга хизмат қилувчи мол-мулк, пул маблағлари, қимматбаҳо қоғозлар, корхоналар ва ҳўжаликлар, касаба уюшмалари бинолари, шунингдек, бошқа мол-мулк мулк иншооти ҳисобланади.

9. ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ИДОРАЛАРИНИНГ ЮРИДИК ШАҲС СИФАТИДАГИ ҲУҚУҚЛАРИ

9.1. Касаба кўмиталари, туман, шаҳар, Вилоят республика кўмиталари, тармоқ касаба уюшмалари марказий кўмиталарининг вилоятлардаги вакиллари, тармоқ касаба уюшмаларининг Марказий Кўмиталар вилоятлар, Қорақалпоғистон республика, Тошкент шаҳар кенгашлари, Федерация Марказий Кенгаши ҳуқуқий шахс ҳисобланади. Улар ўз муҳрлари, штамплари, иш қоғозлари, банкларда жорий ҳисобларига эга бўлади.

Федерация, республика, тармоқ касаба уюшмалари ўз рамазларига эга бўлишлари мумкин.

10. ФЕДЕРАЦИЯ ФАОЛИЯТИНИ ТЎХТАТИШ ТАРТИБИ

10.1. Федерация фаолияти қонуний тартибда курултой қарори бўйича тўхтатилиши мумкин.

Федерация Марказий Кенгаши манзили: Ўзбекистон Республикаси, 700165, Тошкент шаҳри, "Правда Востока" кўчаси, 24-уй.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясига бирлашган касаба уюшмаларининг ҳаракат

ДАСТУРИ

(Боши 3-бетда).

қилинишини тезлаштириш юзасидан мақсадли дастурларнинг давлат даражасида қабул қилиниши;

ишлаб чиқаришда меҳнатни ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш талабларининг ҳамма жойда бажарилиши, меҳнатнинг соғлом ва хавфсиз шароитлари яратилиши учун корхоналар раҳбарлари, тadbirkorларнинг жавобгарлигини ошириш устидан давлат хизматлари, меҳнатнинг техник инспекторлари, касаба уюшмалари жамоатчилик назоратининг назорат қилишининг самарадорлигини кучайтириш;

республикада барча ишловчиларнинг бахтсиз ходисалар ва касб касалликларидан мажбурий ижтимоий сугурта қилинишини жорий этиш, ишлаб чиқаришда жароҳат олиш ёки ҳалок бўлиш ҳодисасидан ходимларга ва уларнинг оила аъзоларига имтиёзлар ва компенсациялар бериш бўйича ижтимоий ҳимоя қилиш механизмини кучайтириш;

ишлаб чиқаришда соғлом ва хавфсиз меҳнат шароитлари яратишга ҳамда хавфсиз асбоб ускуналарни, зарарли ишлаб чиқариш омилларидан ишловчиларни яқка тартибда ва жамоа ҳимоя қилиш воситалари ишлаб чиқаришни кенгайтиришдан корхоналар манфаатдорлигининг ошишига қўмаклашувчи солиқ сиёсатини олиб бориш;

меҳнатни муҳофаза қилиш масалалари бўйича илмий ишланмаларни кенгайтириш, меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича фан ва техника ютуқларидан, илгор тажрибадан кенг фойдаланиш.

Касаба уюшмалари меҳнаткашлар ва болаларни соғломлаштиришни янада ривожлантириш, Ўзбекистоннинг қўлай табиий-иклим шароитларини ўзлаштириш мақсадида қуйдагиларга алоҳида эътиборни қаратадилар:

манфаатдор вазирликлар, идоралар, концернлар билан биргаликда республика санаторий-курорт мажмуаси яратиш бўйича ягона давлат дастурини ишлаб чиқиш;

республика меҳнаткашлари ва болалари соғломлаштириш тизимини ривожлантиришга ва такомиллаштиришга ва қуришга хорижий шериклари, хусусий шахсларни ва инвесторларни жалб қилиш;

давлатнинг ташқарисида соғломлаштириш ва дам олиш иншоотларини қуришда республика касаба уюшмалари ташкилотларининг ҳиссдорлик асосида қатнашиши;

ишлаб турган саломатлик марказлари негизда ҳиссдорлик, қўшма соғломлаштириш ва дам олиш муассасалари ташкил этиш.

Касаба уюшмалари бозор муносабатлари шароитида меҳнаткашларнинг манфаатлари, уларни ижтимоий ҳимоя қилиш тўғрисида гамхўрлик қилиб, қуйдаги талаблар бажарилиши учун ҳаракат қиладилар:

меҳнаткашларга ва уларнинг оила аъзоларига ташкилий дам олиш, саломатликларини мустаҳкамлаш, санаторий-курортда даволашни учун шароит яратишда мулкчилик шаклидан қатъий назар иш берувчиларнинг жавобгарлигини ошириш;

тиббиёт-санитария бўлинмалари ва идораларга қарашли касалхоналарнинг моддий-техника, диагност қўйиш ва даволаш имкониятларини мустаҳкамлаш ва ривожлантириш, меҳнаткашларга корхоналар, касаба уюшмаларининг даромадлари ҳисобидан юқори малакали тиббий ёрдам кўрсатишни кафолатлаш; сугуртанинг давлатга қарашли бўлмаган шакллари (тиббий сугурта ҳам шу жумлага қиради) норматив, юридик асосларини ишлаб чиқиш;

мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналар, муассасалар, ташкилотларнинг, хусусий шакллари, хорижий инвесторларнинг бадаллари ҳисобидан ижтимоий сугуртанинг тегишли шакллари тузиш;

меҳнаткашларни соғломлаштириш муассасаларидан, мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналар, ташкилотлар, муассасалар томонидан саломатлик марказлари, дам олиш муассасалари қурилишига, меҳнаткашлар ва болаларни соғломлаштиришни ташкил этишга сарфланаётган даромадларга имтиёзли солиқ солиш тўғрисида ҳукумат билан битим тузишга эришиш.

3. Меҳнаткашларнинг маданий ва жисмоний тарбия соҳасидаги манфаатларини ҳимоя қилиш, ёшлар билан ишлаш бўйича

Касаба уюшмалари ушбу йўналишдаги ўз вазифаларини республика фуқароларини умуминсоний қадриятлар ва юксак маънавийлик руҳида тарбиялашнинг таркибий қисми деб билади. Мана шу мақсадларда касаба уюшмалари қуйдаги мақсадларга эришиш учун ҳаракат қилади:

меҳнаткашларда, уларнинг оила аъзоларида ватанпарварлик туйғусини, мустақиллик мафкураси, ўз халқининг тарихи, маданияти ва

анъаналаридан фахрланиш ҳиссини тарбиялаш; маданият, жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга, маданий-маърифий, спорт-соғломлаштириш муассасаларининг зарур моддий-техника даражада бўлишини қўллаб-қувватлашга ажратиладиган бюджет маблағларини камайтиришга йўл қўймаслик;

маданият ва спорт муассасаларига имтиёзли солиқ солиш ва тўловларни бекор қилиш, фойданинг бир қисmini уларни ривожлантиришга сарфлаётган корхоналарга имтиёзлар бериш;

маданий-маърифий ва спорт-соғломлаштириш муассасалари ходимларининг иш ҳақини доимий равишда ошириш;

маданий-оммавий ва спорт тadbirkorларини ташкил этиш ва ўтказишда хомийлар иштирокни кенг жорий этиш;

спорт иншоотларидан, маданий-маърифий иншоотлардан, болаларнинг ёзги дам олиш оромгоҳларидан белгиланган мақсади бўйича фойдаланишни сақлаб қолиш;

болаларнинг ёзги дам олиш оромгоҳлари учун йўлланмаларга имтиёзли ҳақ тўлашни сақлаб қолиш;

экологик фалокат тегралаарида яшовчи болаларни соғломлаштиришнинг республика ва МДХ мамлакатлари билан келишилган мақсадли дастурларини ишлаб чиқиш;

касаба уюшмалари болалар ва ёшлар спорт мактаблари тизимида республика миллий терма командаларига ўринбосарлар тайёрлаш;

иш билан таъминлаш, ёшларни тарбиялаш, халқ педагогикасининг энг яхши анъаналарини сақлаб қолиш муаммоларини ҳал этишни ўз ичига олувчи ёшларга доир давлат сиёсатини ишлаб чиқиш;

қобилиятли болалар билан ҳамда ота-онасиз қолган болалар билан ишлашга алоҳида эътибор берган ҳолда барча турдаги ўқув юртларида таълим-тарбия беришнинг янги шакллари қўллаб-қувватлаш;

энг яхши миллий урф-одатлар, анъаналар ва расм-русумларнинг тикланиши, халқ байрамларини ташкил этиш ва ўтказишда касаба уюшмаларининг кенг иштирок этиши;

Ўзбекистон Республикасида яшовчи халқларнинг барча миллий маданиятларининг ўзаро бойиши, байналмилаллик ва инсонпарварлик туйғуларини тарбиялаш;

4. Халқаро ҳамкорликни ривожлантириш бўйича

Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги касаба уюшмаларининг халқаро ҳамкорликни ривожлантириш бўйича қуйдаги йўналишлардаги фаолиятини белгилаб беради:

халқаро касаба уюшмалари бирлашмалари, касаба уюшмаларининг Умумжаҳон Конфедерацияси, ижтимоий-иқтисодий ва инсонпарварлик масалалари билан шуғулланувчи ихтисослаштирилган муассасалар ва ташкилотлар, биринчи навбатда Халқаро меҳнатни ташкил этиш ташкилоти билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш;

Ўрта Осиё мамлакатлари, Қозоғистон ва Озарбайжоннинг касаба уюшмалари маркази Мувофиқлаштирувчи кенгашининг меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш борасида биргаликдаги ҳаракатларининг иш самарадорлигини ошириш, ҳозирги босқичда касаба уюшмалари ҳаракатининг муаммолари тўғрисидаги ахборотни кенг айирбошлаш, қўшма конференциялар, симпозиумлар, семинарлар ўтказиш, касаба уюшмаси ходимлари органлари делегацияларини ўзаро айирбошланишини ташкил этиш;

Мувофиқлаштирувчи кенгашга кирувчи касаба уюшмалари марказлари билан биргаликда минтақавий касаба уюшмалари тижорат банклари, махсус жамғармалар, сугурта компаниялари ташкил этиш масалаларини бир вақтнинг ўзига қўриб чиққан ҳолда истиқболда ҳўжалик ва тadbirkorлик фаолиятини ривожлантиришнинг яхлит дастурини ишлаб чиқиш;

меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш соҳасида чет эл тажрибасини ўрганиш, унинг Ўзбекистонда амалиётда қўлланишга қўмаклашиш;

қўшма корхоналар ва ташкилотларда ишлаётган меҳнаткашларнинг меҳнати ва дам олишлари учун бошқа мамлакатларнинг касаба уюшмалари марказлари билан биргаликда зарур шарт-шароитлар яратиш;

халқаро сайёҳлик, спорт ва маданий алоқаларнинг ривожланишига қўмаклашиш.

5. Касаба уюшмаси қурилишини такомиллаштириш бўйича

Ўзбекистон касаба уюшмалари қуйдагиларни амалга ошириш учун зарур чора-тadbirkorларни қўрадилар:

Ўзбекистонда касаба уюшмалари ҳаракатининг асосий бўғини сифатида меҳнаткашларнинг талаб ва эҳтиёжларидан бевоқиф хабардор бўлган ҳамда мулкчилик

шаклидан қатъий назар уларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи бошланғич касаба уюшмалари ташкилотларининг ролини янада ошириш;

меҳнаткашларнинг меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва ҳуқуқлари иш билан таъминловчилардан қўндалик ҳимоя қилишни талаб этганлиги сабабли корхона, ташкилотда бошланғич касаба ташкилотини сақлаб қолиш ва ташкил этиш;

жамиятда вазият ўзгарган шароитда касаба уюшмаларининг ўз аъзоларини ҳимоя қилиш бўйича ўз вақтида таъсирчан ва уйғун чора-тadbirkor қўрилишига эришган ҳолда касаба уюшмалари органларининг тузилмасини такомиллаштириш;

Ўзбекистон Республикаси қонунлари асосида касаба уюшмаларига берилган ҳуқуқларга мувофиқ касаба уюшмалари аъзоларининг барча касаба уюшмалари органлари томонидан уларнинг манфаатлари ҳимоя қилинишига бўлган ишончини мустаҳкамлаш;

Ўзбекистон касаба уюшмаси ҳаракатини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашда, идоравий бўйсунуши ва мулкчилик шаклидан қатъий назар меҳнаткашларнинг меҳнат ва ижтимоий-иқтисодий кафолатларини сақлаб қолиш ва ривожлантиришда касаба уюшмалари Федерациясининг жипслаштирувчилик ролини кучайтириш;

касаба уюшмалари ходимлари (кадрлари) ва фаоллари билан ишлаш тизимини тиклаш, сайлаб қўйиладиган касаба уюшмаси органларини тажрибали, ҳаётий тажрибага эга бўлган, билим-ли, обрўли кадрлар билан мустаҳкамлаш, кадрлар сиёсатида ворисийликни амалга ошириш;

бошланғич ташкилотдан бошлаб касаба уюшмаси тузилмасининг барча даражаларида мақсадли маблаг билан таъминлаш асосида кадрлар ва фаолларни ўқитиш, тайёрлаш ва қайта тайёрлашни тиклаш ва қарор топтириш, бунинг учун Ўзбекистон касаба уюшмалари Кенгаши ҳузурида "Ўқитиш жамғармаси"ни ташкил этиш; касаба уюшмаси ишининг илгор шакл ва услубларини барча тарихий бўлинмалар бўйича ўрганиш, умумлаштириш ва ёйиш борасида ахборот айирбошлаш соҳасида келишилган сиёсатни ишлаб чиқиш, ижтимоий тадқиқотлар ўтказиш, ўқув қўлланмалари ва услубий тавсиялар нашр этиш;

битимлар ва шартномалар тузиш асосида Марказий Осиё давлатлари ва бошқа давлатларнинг касаба уюшмаси марказлари билан, фаолиятли меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий, маънавий манфаатларини, хотин-қизлар, болалар, пенсионерлар, ногиронлар, уруш ва меҳнат фахрийларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган жамоат ташкилотлари ва ҳаракатлар билан ўзаро ҳамкорлик қилиш соҳаларини кенгайтириш;

ўз дастурларида меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича аниқ чора-тadbirkorларни мўлжалланган номзодларнинг қўнуңчилик органларига сайланишини қўллаб-қувватлаш;

Низомининг мажбуриятларининг сўзсиз бажарилиши, республика барча касаба уюшмалари органлари томонидан қарорларни ижро этиш масъулияти ва интизомининг оширилиши, Ўзбекистон касаба уюшмалари Низомининг тармоқ касаба уюшмалари ташкилотлари Низомлари билан мувофиқ келмай қолишига йўл қўймаслик;

Ўзбекистон касаба уюшмаларининг меҳнаткашлар ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишнинг муҳим жиҳатлари бўйича нуктаи назарини иқтисодий, ижтимоий ва ҳуқуқий асослаш, оммавий ахборот воситалари орқали тартиб қилиш;

Ижтимоий дастурларни ва бошқа республика дастурларини маблаг билан таъминлаш, мақсадли жамғармалар ташкил этиш, мол-мулкдан оқилона фойдаланиш мақсадида Ўзбекистон касаба уюшмалари қуйдагиларни амалга оширишга ҳаракат қилади:

касаба уюшмалари маблағларини республика касаба уюшмаси маркази даражасида жамлаш, ўз тadbirkorлик фаолиятини ривожлантириш ҳисобидан бюджет шаклланишининг қўшимча манбаларини жалб этишга қаратилган молиявий сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

ўзига қарашли бинолар, иншоотлар, асбоб-ускуналар, транспорт ва техника воситаларига, инвентарга ва бошқа мол-мулкка мулкдор ҳуқуқини таъминлаш, касаба уюшмаси мол-мулк жамғармасининг қондалари ва талабларига сўзсиз рўя қилиниши.

Ўзбекистон касаба уюшмалари ҳаракат Дастурининг меҳнаткашлар томонидан қўллаб-қувватланиши жамиятнинг жипслашувига, иқтисодий ва сиёсий ислохотларни янада самарали ўтказишга, фуқароларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ва қонуний ҳуқуқларини амалда ҳимоя қилишга олиб келади деб ҳисоблайди.

Лойиҳа

АХБОРОТЛАР

“ИШОНЧ” МУХБИРЛАРИ

ХАБАР ҚИЛАДИЛАР:

ИЗЛАНГАНГА ТОЛЕ ЁР

Илгари дўконларда қалашиб ётадиган ҳўжалик совуни бугун анқоннинг уругига айланган, десак муболага бўлмас. Тўғри, қўлда бор. Лекин икки-уч барабар қиммат баҳода сотиб олишга ҳамманинг чўнтаги кўтармайди. Нима қилиш керак?

Бу савол Когон ёғ-экстракция заводи раҳбарияти ва мутахассисларини анчадан бери ўйлантириб келарди. Изланганга толе ёр, дейдилар. Ниҳоят, муаммонинг ечими топилди. Когонликлар кўп меҳнат ва елиб-югуришлардан сўнг хайрли ишга дадил қўл урдилар: корхона қошида кир совуни тайёрланадиган цех қурилиб, фойдаланишга топширилди. Зарур ускуна ва жиҳозлар Ростов-Дон шаҳридаги “Ростмаш” ишлаб чиқариш бирлашмасидан олиб келинди.

Завод директори муовини А. Бобомуродовнинг айтишича, мазкур цех ҳозирча вилотда ягона бўлиб, суткасига 10 тонна совун ишлаб чиқариш қувватига эгадир. Келажакда бу миқдорни 30 тоннага етказиш режалаштирилган. Ана шунда вилот аҳолисининг бу қўндалик зарур маҳсулотга бўлган эҳтиёжини бир қадар қондириш имкони туғилади.

Цехни муддатидан олдин қуриб б и т к а з и ш д а “Ўзқишлоқхўжаликқўрилиш” ташкилотининг вилотдаги 1-трести бунёдкорлари зўр ғайрат ва жонбозлик кўрсатдилар. Уларнинг сазй-ҳаракати билан 18 ойга мўлжалланган монтаж юмушлари 9 ойда ниҳоясига етказилди. Ана шу ҳисобдан 1 миллиард сўм-купон маблаг сарфланди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, харажатлар ўрни 1-1,5 йилга қолмай қопланди.

Когонда ишлаб чиқарилаётган совунга вилотда талаб катта. Чунки унинг кимёвий таркиби бой, сифати яхши. Янги маҳсулот учун зарур ёғ компонентлари республикамизнинг тармоқ корхоналаридан, каустик ва конценир қорамоллари эса Бошқирдистондан келтирилди.

ШАРҚОНА УСЛУБ

Дўстлик туманида 1233 квадрат метр уй-жой қурилиб фойдаланишга топширилди. Хўжаликлар ҳисобидан 880 квадрат метр турар-жой тикланди. Ургут қурувчилари тажрибаси асосида туман марказида шарқона усулда дўкон, кичик корхона, дарвоза, чойхона, бозор расталари қуриляпти ва оқ ҳамда қизил гишт билан пардозланяпти.

ЯНГИ КОРХОНА

Ғаллаорол туманидаги “Тулистон” ширкатлар бирлашмасида йилга 1 миллион шартли банка консерва ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган корхона иш бошлади. Бир сменада 30 киши меҳнат қилади. Хўжаликнинг тайёрлов савдо харид базаси тadbirkorлари иш-тирок этган тикув цехида 35 киши иш бошлади.

Хўжалик тadbirkorлари ўтган йили қуриб битказилган вино заводи фаолиятини такомиллаштириб, винонинг “Ркацетелли” каби харидоргир навларини қўпайтиришяпти.

ИЖАРА ШИРКАТИ

Зомин туманида 242 фермер бўлиб, уларга 5000 гектар ер ажратиб берилган эди. 785 миллион 405 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Туман ҳудудида 17 та хусусий дўкон, 16 та хусусий корхона фаолият кўрсатмоқда.

Наврўз шаҳрида Туркиянинг “Язекс” фирмаси билан ҳамкорликда комплекс қуриляпти. Пахта толасидан кийим-кечак ишлаб чиқарадиган бу комплексда 2000 киши ишлайди. Франциялик “Фрамапак” фирмаси билан ҳамкорликда “Галаба” ижара ширкат ҳўжалигида сутни қайта ишлаш цехи, хар сменада 450 та банка консервани қўлдан чиқарадиган цех қуриляпти. Голландия билан ҳамкорликда “Кичик Голландия” деҳқон ҳўжалиги ҳам ишга тушди.

АВГУСТ

15 Душанба

ЎзТВ I
17.55 Истиқлол жамоли. 18.05 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.15 "Бонг: муаммо, мушоада". Спорт кўрсатуви. 18.55 "Фасли эз". Телефильм. 19.05 "Санъат олами". Ҳайкалтарош Умрзоқ Шаропов. 19.25 Ўзбекистон. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 Ўзбекистон. 19.55 Мақом ижрочиларининг Республика танлови ғолиби Машраб Эрматов ижросида ўзбек классик ашуллари. 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзбекистон. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 Истиқлол жамоли. 21.30 Ўзбекистон. 21.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм премьераси. 1-қисм. 22.35 Футбол бўйича Осиё чемпионлари кубоги. "Нефчи" (Фаргона) — "Копетдор" (Ашгабад). Ўзб. олинган. 00.05 — 00.30 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). "Тошкент" студияси таништиради: 19.50 "Муниса". 20.10 "Асрга тенг умр". 20.35 "Унутилган ўйинлар". Телефильм. 20.50 "Кайфият". 21.30 "Хафтанома" (рус тилида). 22.00 — 23.30 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. "Жаноби буюк Новгород". Бадий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00 — 19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
19.55 "Ҳеч ким унутилмайд". 20.00 Душанба кунли детектив. "Жаноб Довенхеймнинг ғойиб бўлиши". "Эржюль Пуаро" сериалидан бадий фильм. 21.00 "Асил ҳолича". 21.55 "Репортер". 22.10 Криминал хабарлар экрани. 22.20 — 22.25 Спорт кўрсатуви.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
18.00 "Тигиз пайт". 18.25 "Шаддод Роза". Телесериал. 18.50 "Агар...". Кўрсатуви В. Познер олиб боради. 1-кўрсатув. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгилар. 20.30 А. Солженицын билан учрашув. 20.50 "Спорт уик-энди". 21.10 Э. Радзинский: подшоҳ оиласи қабрининг жумбоги. 22.10 — 23.30 Баскетбол. Жаҳон чемпионати. Эраклар. Финал. Канададан кўрсатилади.

16 Сешанба,

ЎзТВ I
6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви. 8.30 Истиқлол жамоли. 8.35 Болалар учун фильм. "Тонгдаги гор сирлари". 9.50 Алфбо сабоқлари. 10.20 "Ешлик" студияси. "Мехр". 11.10 "Илм ислаб...". 11.40 — 12.40 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм. 1-қисм. 17.55 Истиқлол жамоли. 18.05 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.15 "Дово бобо даврасида". 18.45 "Нодир хазина". Телефильм. 18.55 "Бозор иқтисодиёти сабоқлари". 19.15 Шерий дақиқалар. 19.25 Ўзбекистон. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.55 Ўзбекистон. 20.00 Хонанда билан учрашув. Охунжон Мадалиев. 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзбекистон. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 Истиқлол жамоли. 21.30 Ўзбекистон. 21.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Гулда, яшна, мустақил дияр!" Экранда — Жиззах вилояти. 22.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм премьераси. 2-қисм. 23.35 — 24.00 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"ОМАД" таништиради:
19.55 "Мультифрейерверк". 20.40 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 21.05 "Видеоид". 21.25 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 22.05 — 24.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
"ОМАД" таништиради:
9.00 "Совра". 9.30 "4/8". Муסיкий кўрсатуви. 9.45 Ўзбекистон. 9.50 Видео — "О". 11.40 Ўзбекистон. 11.45 "Курьер". 12.05 "Эм-Ти-Ви" дан муסיқалар. 12.30 Ўзбекистон. 12.35 "Даракчи". 12.45 "Салом, ешлар!". Муסיкий кўрсатуви. 13.25 Ўзбекистон. 13.30 Видео — "О".

18.00 — 19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
19.55 "Руслар Туркияда". 20.15 "Фильмлар премьераси". 20.30 Киномарфон. "Берлин осмони узра". Бадий фильм (Гарбий Берлин — Франция). 1-серия. 22.20 Спорт кўрсатуви.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
22.25 — 23.30 "Сени излайман". Телевизион бадий фильм.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 "Тонг".
18.00 "Тигиз пайт". 18.25 "Шаддод Роза". Телесериал. 18.50 "Мавзу". 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгилар. 20.30 "Илк манбадан". 20.45 Спорт шарҳи. 21.15 — 23.10 Ж. Депардье. "Итлар" бадий фильмида (Франция).

17 Чоршанба

ЎзТВ I
6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 Истиқлол жамоли. 8.35 Болалар учун фильм. "Таня ва икки мушкетер". 9.45 "Фарзанд — умид юлдузи". 10.15 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгилари (АҚШ). 10.30 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм. 2-қисм. 11.30 — 13.30 "Иқтисод" студияси кўрсатади. "Элим деб, юртим деб, ениб яшап керак". Телеканал.

17.55 Истиқлол жамоли. 18.05 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.15 "Нисон ва табият". 18.55 "Ислохот ва масъулият". 19.25 Ўзбекистон. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 Ўзбекистон. 19.55 "Наргис — Сунил — Санжай". Кинокўрсатув. 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзбекистон. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 Истиқлол жамоли. 21.30 Ўзбекистон. 21.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Замонавий ўзбек кўшиклариининг "АНОР" телевизион танлови. 22.35 Ўзбекистон. 22.40 Оқшом эртаклари. 22.55 Ўзбекистон. 23.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 23.15 "Ўзбекистон" ахбороти. 23.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 23.45 "Ўзбекистон" ахбороти. 24.00 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). "Тошкент" студияси таништиради: 19.50 "Спирит". 20.15 "Иқтисодий мустақиллик йўлидан". 20.55 Камер оркестри ижро этади. 21.25 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Ватан туйғуси". Телесериал. 21.55 — 22.40 Кардоник оиласида.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00 — 19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
19.55 "Кўшиқлар худуди". 20.40 Хонаки экрани. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
21.30 Буюк Ғалабанинг 50 йиллигига. "Нонни тенг бўламиз". Бадий фильм.

22.35 — 00.05 "Берлин осмони узра". Бадий фильм. 2-серия.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 — 8.00 "Тонг".

18.00 "Тигиз пайт". 18.25 "Шаддод Роза". Телесериал. 18.50 "Кинопанорама". 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгилар. 20.30 "Монолол". 20.40 "Севги бахшланади". Телевизион бадий фильм. 22.00 Янгилар. 22.40 — 22.55 Катталар учун мультфильм.

18 Пайшанба

ЎзТВ I
6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви. 8.30 Истиқлол жамоли. 8.35 Болалар учун фильм. "Уч бақалоқ". 10.00 "Ешлик табассуми". 10.50 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгилари (АҚШ). 11.05 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм. 3-қисм. 12.05 — 13.35 Футбол бўйича Осиё чемпионлари кубоги. "Нефчи" (Фаргона) — "Ситора" (Душанба). Ўзб. олинган. 17.55 Истиқлол жамоли. 18.05 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.15 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Ўзбек давлатчилиги тарихи". 2-кўрсатув. 18.55 "Истиқлол ва қонунийлик". 19.25 Ўзбекистон. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 Ўзбекистон. 19.55 Мумтоз куйлардан концерт. 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзбекистон. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 Истиқлол жамоли. 21.30 Ўзбекистон. 21.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Гулда, яшна, мустақил дияр!". Экранда — Қашқадарё вилояти. 22.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм премьераси. 4-қисм. 23.35 — 24.00 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"ОМАД" таништиради:
19.50 "Омад" тақими. 20.00 "Эстрада қаҳвахонасида". 20.25 "Бир шингил хангома". 20.35 "Зиндаги еҳуд муҳаббат". 20.55 Видео янгилари. 21.20 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 21.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

"ОМАД" таништиради:
9.00 "Мультифрейерверк". 9.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 10.10 "Видеоид". 10.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 11.10 "Кинонигоҳ". 12.40 "Омад" тақими. 12.50 "Эстрада қаҳвахонасида". 13.15 "Бир шингил хангома". 13.25 "Зиндаги еҳуд муҳаббат". 13.45 Видео янгилари. 14.10 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 14.55 "Кинонигоҳ". 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"Тошкент" студияси таништиради: 19.50 Болалар учун. "Табасум". 20.30 Ўзбекистон учун дастхат. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 "Кичик дебют". 21.50 "Хар соҳадан бир шингил". 22.10 "Антенна".

Ви "оҳанглари ва эълонлар. 22.05 — 24.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
20.00 Хонаки экрани. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм. 20.50 "Одлий кун". 21.35 — 22.25 "Соло".

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 — 8.00 "Тонг". 18.00 "Тигиз пайт". 18.25 "Шаддод Роза". Телесериал. 18.50 "Қобул саройи сирлари". 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгилар. 20.30 "Москва — Кремль". 20.50 "Кўшиқимни тингла". Бадий фильм (Буюк Британия). 22.40 — 23.10 "Максима".

19 Жума

ЎзТВ I
6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви. 8.30 Истиқлол жамоли. 8.35 "Тренер". Бадий фильм. 9.55 "Сихат-саломатлик" почтасидан. 10.25 "Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм. 4-қисм. 11.25 Кувноқлар даврасида". 11.55 — 12.45 "Фахрийлар — фахримиз". 17.55 Истиқлол жамоли. 18.05 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.15 "Ешлик" студияси. "Садо". 18.45 "Санъат маскани". Телефильм. 18.55 "Солиқ инспекцияси фаолиятдан". 19.25 Ўзбекистон. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 Ўзбекистон. 19.55 "Умр зийнати". Адабий кўрсатув. 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзбекистон. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 Истиқлол жамоли. 21.30 Ўзбекистон. 21.35 Бевосита мулоқот. 22.35 Бир кўшиқ тарихи. "Салламо". 23.05 Ўзбекистон. 23.10 "Ўзбекистон" ахбороти. 23.35 "Ўзбекистон" ахбороти. 23.45 "Ўзбекистон" ахбороти. 24.00 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"Тошкент" студияси таништиради:
19.50 "Суперпорт". 20.35 "Келинг, танишайлик". 20.50 Тижорат канали: "Дизитар" Ўзбекистонда. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 "Ўзбекистон спорт". 21.55 "Фильмлар ва тақдирлар". Кинокўрсатув. 22.35 — 23.35 "Тошкент оқшомлари".

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00 — 19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
19.55 Хонаки экрани. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм. 20.45 "Клип-антракт". А.Новиков. 20.50 "Бевосита олиб кўрсатилади". Бадий фильм. 22.20 Спорт кўрсатуви.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
22.25 — 23.30 "Қадрдон дўстлар". Телевизион бадий фильм. 1-серия.
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 — 8.00 "Тонг". 18.00 "Уч кун ва уч йил". Хужжатли-публицистик фильм. 18.25 "Шаддод Роза". Телесериал. 18.50 "Мўъжизалар майдони". 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгилар. 20.30 Ж. -П. Бельмондо К. Шабролнинг "Икки эклама бурилиш" детективиди (Франция, 1959 й.). 22.10 "Сиёсий буюр". 22.45 — 23.00 "Авто-шоу".

20 Шанба

ЎзТВ I
6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви. 8.30 Истиқлол жамоли. 8.35 Болалар учун фильм. "Учувчининг парвози". 10.00 "Фарзандингиз мактабга тайерми?". 10.30 "Ишбилармон". 10.55 Киноактёр Карим Мирходиев. 11.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Гўзал ўлкам меннинг". Муסיкий дастур. 12.00 "Маърифат маскани". 12.40 "Обидлар — рухият рамзи". 13.15 "Шоҳрух" клуби. 13.45 "Ешлик" студияси. "Эзуликка интилиб". 14.15 — 15.20 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм. 5-қисм. 17.55 Истиқлол жамоли. 18.05 "Кичкинтой" га хат келди. 18.35 "Тошкент жилайлари". Телефильм. 18.45 "Болалик уйда сир етмас". Кинокўрсатув. 19.25 Ўзбекистон. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 Ўзбекистон. 19.55 Абдулла Қодирий мукофотиға номзодлар. Тоғай Мурод. "Отамдан қолган далалар". 20.40 Оқшом эртаклари. 20.55 Ўзбекистон. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 Истиқлол жамоли. 21.30 Ўзбекистон. 21.35 Санъат усталари концерти. 22.05 Ўзбекистон. 22.10 "Ўзбекистон" ахбороти. 22.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм премьераси. 6-қисм. 23.00 "Тунги ерду". Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:
9.00 "Мультифрейерверк". 9.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 10.10 "Видеоид". 10.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 11.10 "Кинонигоҳ". 12.40 "Омад" тақими. 12.50 "Эстрада қаҳвахонасида". 13.15 "Бир шингил хангома". 13.25 "Зиндаги еҳуд муҳаббат". 13.45 Видео янгилари. 14.10 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва эълонлар. 14.55 "Кинонигоҳ". 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
"Тошкент" студияси таништиради: 19.50 Болалар учун. "Табасум". 20.30 Ўзбекистон учун дастхат. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.25 "Кичик дебют". 21.50 "Хар соҳадан бир шингил". 22.10 "Антенна".

22.30 — 23.45 Киноматограф. Чарлин Чаплин фильмлари.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
11.45 — 16.00
"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ
11.45 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар". 12.10 "Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлида". 12.40 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Ўзбекистон — қадрдон уйимиз". 13.20 "Би-Би-Си" янгилари (инглиз тилида). 13.35 "Дидар" (қозоқ тилида). 14.15 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Безнен мирас" (татар тилида). 14.55 "Си-Эн-Эн" янгилари (инглиз тилида). 15.10 "Ўзбек театри Европа сахнасида". 1-кўрсатув. 15.40 "Бу ажиб дунё".

18.00 — 19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
19.25 "Ғалаба кун" кинофестивали. "Икки жангчи". Бадий фильм. 21.05 "Қўл бўйида. Уч йилдан сўнг".

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
22.30 — 23.35 "Қадрдон дўстлар". Телевизион бадий фильм. 2-серия.
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
17.55 "Ушангача ва ундан сўнг". 18.45 "Коламбия пикчерс" таништиради: "Айвенго". Уч серияли бадий фильм. 1-серия (АҚШ). 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгилар. 20.45 "Коламбия пикчерс" таништиради. "Комиссар". Телесериал. 9-серия. 21.45 "Кулги панорамаси". Кўрсатуви Е. Петросян олиб боради. 22.30 — 23.20 "Астролябия". Тунги канал.

21 Якшанба

ЎзТВ I
6.30 — 8.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви. 8.30 Истиқлол жамоли. 8.35 "Маҳобҳорат". Кўп серияли телевизион бадий видеофильм (Ҳиндистон). 80 — 81-сериялар. 10.05 "Ешлик" студияси. "Ватанимга хизмат қиламан". 10.35 "Халқ севган дostonлар". Ўзбекистон халқ артисти Рўзимбек Муродов ижросида "Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам" дostonи 2-қисм. 11.20 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Истиқлолим — истиқболим". 13.20 "Ешлар ва замон". 13.50 — 15.45 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм. 6 — 7-қисмлар. 17.55 Истиқлол жамоли. 18.05 Мактаб ўқувчилари учун. "Ўйла! Исла! Тон!". 19.05 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Алпомиш авлодлари". 19.25 Ўзбекистон. 19.30 "Хафтанома" (рус тилида). 20.00 Ўзбекистон. 20.05 "Қўшиқ сеҳри". Охунжон Ҳақимов. 20.55 Ўзбекистон. 21.00 "Хафтанома". 21.30 Истиқлол жамоли. 21.35 Ўзбекистон. 21.40 "Ойнаи жаҳонда...". 22.00 "Ўзбекистон ва жаҳон". 22.30 Ўзбекистон. 22.40 "Ўзбекистон" ахбороти. 23.30 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. Тоҳир Малик. "Сўнгги ўқ". Видеофильм премьераси. 7-қисм. 23.30 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. "Политотдел". — "Пахтакор". 2-тайм (ёзиб олинган). 00.15 — 00.45 "Хафтанома".

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:
17.00 "Совра". 17.30 Ўзбекистон. 17.40 Видео — "О". 19.20 Ўзбекистон. 19.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари. 20.00 "Курьер". 20.20 Ўзбекистон. 20.30 "4/8". Муסיкий кўрсатув. 21.00 "Даракчи". 21.10 Ўзбекистон. 21.15 — 24.00 Видео — "О".

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
12.10 — 16.00
"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ
12.10 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар". 12.35 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг уч йиллигига. "Ариран" (корейс тилида). 13.05 "Сиёсий портретга чизгилар". Ким Ир Сен. 13.25 "Би-Би-Си" янгилари (инглиз тилида). 13.40 "Саҳна". 14.05 "Дўстлик чегара билмайди". Оқ булоқ лавҳалари. 14.35 "Ташрифлар ва таклифлар". 14.50 "Си-Эн-Эн" янгилари (инглиз тилида). 15.05 "Муסיкий саҳнат". "Дур-даршен" телекомпаниясининг кўрсатуви. 15.40 "Бу ажиб дунё".

18.00 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
20.00 Киномарфон. "Венгриялик бой". Бадий фильм. 21.55 "Қюноа ҳузурида".
ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИСИ
22.25 — 23.30 "Уч кун ва икки йил". Телевизион бадий фильм.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
17.50 "Баскетбол жазаваси". "Ҳақиқий ажина оловчилар". Мультфильмлар. 18.50 "Бомонд". 19.05 "КВН-94". Чемпионлар кубоги: ОДУ — НДУ. 21.00 "Якшанба". Ахборот-публицистик кўрсатув. 21.55 "Бир боқинда муҳаббат". 22.35 — 23.20 "Эндилликда". Диний кўрсатув.

"Азия-ЛТД" масъулияти чекланган — кўп тармоқли ишлаб чиқариш тижорат-бизнеси тугатилди. Даволат эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.
Телефон: 98-08-44.

БАҲАЙБАТ ТОВА

• ЯПОНИЯНИНГ Сайтама префектурасидаги Кавагоэ шаҳрининг испан таомлари ресторанига кираверишда диаметри 5 метр бўлган улкан икки тоннали

това бор. Бу товани тайерлаш ресторани эгасига 8 миллион иенга тушган. Буюртмани бажариш осон бўлмаган эди. Бундай катта ошхона анжомиди бирор нарса тайерлашга ҳаракат қилган ғалати одамнинг ниятини кўплаб фирмалар қабул қилишмади.

Шунга қарамай баҳайбат това реклама мақсади учунгина эмас, ундан хатто таом тайерлашда ҳам фойдаланилмоқда. Ресторан хўжайини Рэйдзо Мурата товада гуруч, сабавот ва гўштдан тайерланадиган испанларнинг севибли таоми пазлани бир неча марта пиширди. Хар сафар Кавагоэ шаҳри аҳолисини унинг ошпазлик санъати қойил қолдирар эди. Бунга "сабаб" фақат овқатнинг катта товада пиширилганлиги эмас, балки у тайерлаган таом шу ердаги хўрандаларга жуда ёқинида эди. Мурата бу улкан товага сарфлаган маблағини икки йилга қолмай чиқариб олди. Мана бешинчи йилдирки, унинг мижозлари улкан товадан овқат еб туришади.

ҚАСОСКОР ТУЛКИ

• БУНДАН бир не

Эртанги кун, бахтли умрим
Яратувчи инсон ўзим.

Халқу юртим шўхратин ҳам
Ёзгучи зўр достон ўзим.

А. МАМАДАМИНОВ олган сурат лавҳа.

ЗОМИН тоғларининг кўкси ям-яшил ўт-ўланларга бой. Унинг шифобахш хусусиятлари ҳақида Зомин санаторийси бош ҳокими Иноятулла Эргашев шундай ҳикоя қилади:

— Бизнинг санаториймиз денгиз сатҳидан 200 метр баландликда жойлашган. Юқори кўтарилган сари тоғ ҳавоси ўзгариб боради. Димоққа ҳар хил хушбўй ҳидлар урилади. Энг муҳими, нафас йўлларини тозалайди. Санаториймиз учун 1988 йили Украина ва Белоруссиядан магнит билан даволайдиган ихчам ва қулай ускуналарни сотиб олган эдик. Бу билан яхши натижаларга эришмоқдамиз.

Олти ой давомида 2069 киши, кейинги олти ойда эса 2046 киши, жами бир йилда 4105 киши соғлиқларини тиклаб кетишади.

Айни кунларда

санаториймизда 8 нафар даволувчи шифокорлар ва 30 дан ортиқ тажрибали тиббий ҳамширалар дам олувчиларга хизмат кўрсатапти. Жуманазар Алмамов, Нурия Юсупова, Баҳодир Ҳолиқов, Одижон Мамажонов, Бободўст Қаршиев сингари шифокорлар хизматидан барча мамнун.

Санаторийнинг афзаллиги дам олувчиларни турли хил парҳезли таомлар билан, кўкат ва сабзавотлар, сут маҳсулотлари билан таъминлашдир.

— Мен "Чимен", "Чортоқ", "Оқтош" санаторийларида бўлганман, лекин уларнинг ҳеч бири Зомин санаторийсига тенг келолмайди, — дейди Сирдарё вилояти, Оқолтин туманидаги 19-Андижон Давлат хўжалиғида жойлашган

6-ўрта мактабнинг кекса ўқитувчиси Бойсун оға Ўпешев. — Бу ердаги иқлим, турли-туман, гиёҳлар, шифобахш сувлар инсон организми учун зарур, десам хато бўлмайди.

— Зомин санаторийсининг тоғлар орасида жойлашганлиги ва шифобахш табиати, об-ҳавоси бекиёсдир, — дейди иккинчи дам олувчи — Тошкент шаҳар "Омад" акционерлик жамияти ҳисобчи-кассири Муборак Умарова. — Бу ерга нафас қисилиш хасталигидан азоб чекиб келган эдим. Мана, 20 кун ичида соғайиб кетдим. Ўзимни жуда енгил ҳис қилмоқдаман.

— Мен Зомин санаторийсига даволаниш учун эмас, дам олиш учун келганман, — дейди Бухоро вилояти, Қоровулбозор туманидаги "Янги ҳаёт" жамоа хўжалиғи бош

ҳисобчиси Зикриллажон Жумаев. — Тоғлар билан қуршалган бу оромгоҳ эртақлардаги манзараларни эслатади. Нақадар оромбахш маскан. Мен учун бу ернинг тоза ҳавоси энг катта муолажа.

Дарҳақиқат, Зомин санаторийсини Кримга тенг қилиш мумкин. Чунки бу ерда Кримдагидек ҳаво мулоийм, ўт-ўланлар яшнаб туради. Атрофга тикилиб тўймайсиз, қушдек енгил сезасиз ўзингизни. Бошқача қилиб айтганда, қайта яшарасиз.

Мели БОБОҚУЛОВ,
Самарқанд вилояти, Пастдаргом тумани.
Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси.

Тиббиёт пунктида директор Пошнаев боши боғланган ҳолда беҳуш ётибди. Врач дори ҳидлатади.

ДИРЕКТОР: — (Ўзига келиб ҳайрон). Мен қаердаман, нимага бошим боғлиқ?

ВРАЧ: — Қимирламанг, директор.

ДИРЕКТОР: — Менга нима бўлган ўзи?

ВРАЧ: — Нима бўлганлигини ўзингиздан сўрамоқчиман, кечаси беҳуш ҳолда олиб келишди. Қани, бир эслаб кўринг-чи?

ДИРЕКТОР: — Ҳм-м... Ким олиб келди?

ВРАЧ: — Соат ўнлардамиди... қоровуллар кўтариб келишди.

ДИРЕКТОР: — Э, ҳа... тушиндим, тушиндим. Кўпдан юрагим қисилади. Бир врач тоза ҳавода сайр қилишни тавсия қилганди. Кеча ишдан кейин пиёдалаб қайтмоқчи бўлиб, фабрика дарвозасидан чиқдим қоровул Соқчиев билан хайрлашиб, уйга жўнадим. Кун ботар олди ҳаммаёқ бирам гўзал бўларканки... Тоza ҳаво — танга даво, деганларича бор экан. Яйрадим, яшнадим... иш, иш, деб ҳузур ҳаловатни паққос унутиб қўяркансан киши. Бир маҳал пешонамга нимадир урилганини биламанми...

СОҚЧИЕВ: — (киради) Ассалому алайкум, ака Пошнаев, хайрият ўзингизга келиб қолибсиз. Юрагимизни тоза ёрдингиз-ку, акажон. Манави маҳсулот ўлғир туфайли деб азият чекдингиз-а, пешонада бор экан-да...

ДИРЕКТОР: — Қанақа маҳсулот?

СОҚЧИЕВ: — Аёллар туфлиси-да. Кеча биров фабрика децоридан иргитган экан, келиб-келиб сизнинг қоқ пешонангизга тушибди-я. хайрият кўзингизга тегмабди. Тегсами.. бай-бай-бай...

Ким отгани тополмадик. Аммо локин топамиз, топмай қўймаймиз.

ДИРЕКТОР: — И-е, бизда шунақа пишиқ-пuxта туфлилар ҳам тикиларканми-а? Филни уриб, қулатса бўлади-я. Одамлар биз тиккан пойабзалларнинг сифати ёмон деб нолигани нолиган эди. Қойил-е! Раз ташимачига ёқибдими, демак, сифати аъло! Ҳой, Соқчиев!

СОҚЧИЕВ: — Лаббай, директор!

ДИРЕКТОР: — (шивирлаб):

Энди гап бундай: Мана шу туфлини бош муҳандисга тез элтиб бер. Сифат хусусида бугунги бўладиган мажлисда экспертларга кўрсатсин. Локин бошимга урилганини айтиб юрмагин, ташимачининг қўлидан тортиб олинди, деб тушунтир.

СОҚЧИЕВ: — Ҳўп бўлади, директор. Қон теккан жойини ювиб ташлайми?

ДИРЕКТОР: — Ювиб ташла!

СОҚЧИЕВ: — Бўлди, бас, бу

ёгини дўндираман, директор! (чиқади).

ДИРЕКТОР: — Вой, бошим, тоза ҳаво оламан, деб қаёқданам кўчага чиқдим-а, тайёр машинанг турганда пиёда юришни санга ким қўйибди, хом калла!

ВРАЧ: — Кўп қимирламанг, Пошнаев, уриниб қоласиз. Сизга бир маслаҳат: энди шаҳардан четроққа чиқиб, тоза ҳавода сайр қилинг. Бу ернинг ҳавосида туфли-муфлига ўхшаш шунақа ҳар хил кийим-кечак ва буюмлар учиб юради. Хайрият, худо бир асрабди-я. Қўшни мармар заводи енидан ўтганингиздами, бошдан паққос айрилиб, белингизнинг абжаги чиқармиди...

ДИРЕКТОР: — Э, яхши ният қилинг, дўхтир!..

Тожибой АЛИМОВ.

Мсье Грожан Дижон вокзалида тушиб, буфетдан ул-бул еб олмоқчи бўлди. Адашиб қолмаслик учун вагоннинг номерига қараб қўйди.

— 1492. Зўр, бу рақамни унутиш мумкин эмас, — деди у ўзига ўзи. — Ўша йили Америка кашф қилинган.

Орадан бир неча дақиқа ўтгач мсье Грожан қайтиб келиб, темирйўл хизматчисидан сўради:

— Кечирасиз, мсье, сиз Американи қачон кашф қилинганлигини билмайсизми?

— Яқинда Италия саёҳатидан келдингизми?

— Ҳа, сизни нима қизиқтирапти? — Марҳамат қилиб айтингчи, у ҳақиқатдан ҳам жўгрофий харитадагидек этик шаклидами?..

Чашмен хоним ўз турмуш ўртоғи билан Европа саёҳатидан қайтишибди. Дўстлари уларнинг таассуротлари билан танишиш иштиёқида эдилар.

— Римда ҳам бўлгандирсизлар?

— Аниқ билмайман, — жавоб берди Чашмен хоним, — ҳар доим билетни эрим оларди.

Икки дугона стюардессадан сўрашибди:

— Самолётда гаплашсақ бўладими?

— Нега ундай деясиз, гаплашаверинглар.

— Бизга самолёт товушдан ҳам тез уцади, дейишган эди-да...

Бир аёл расмлар кўргазмасини мароқ билан томоша қиларди. Ажойиб ёз манзараси қизилган сурат олдида у узоқ туриб қолди. Ниҳоят ён дафтарчасини олиб, муаллиф ва расм номини ёзиб олди.

— Бу суратни сотиб олмоқчимисиз? — сўрашибди ундан.

— Йўқ, расмдан езда қаерда бўлганини сўрамоқчиман.

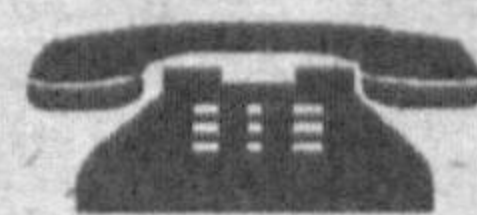
Русчадан Н. НАЗИРОВ таржимаси.

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН
КАСАБА УЮШМАЛАРИ
ФЕДЕРАЦИЯСИ
КЕНГАШИ

Бош муҳаррир ўринбосари
Акмал АҚРОМОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Рустам АБДУРАЗЗОҚОВ,
Абдуманноп АЛИМБОВЕВ,
Дилбар ЖАҲОНГИРОВА,
Тургунбой МАДИЁРОВ,
Тургун НАЗАРОВ (масъул котиб),
Муҳаммаджон ОТАҚУЛОВ,
Муҳайё ТўЛАГАНОВА,
Раъно УБАЙДУЛЛАЕВА,
Баҳодир УМУРЗОҚОВ,
Тўлқин ҚОЗОҚБОВЕВ
(бош муҳаррир).

• Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
• Бош муҳаррир муовини — 56-52-89
• Масъул котиб 56-52-78

БЎЛИМЛАР

• Касаба уюшмалари ва муҳбирлар билан ишлаш — 56-82-79
• Социал адолат, иқтисодий ҳаёт, маданият, маънавият ва хатлар — 56-87-78, 56-87-63
• Ишлаб чиқариш ва хўжалик — 56-85-43

• ВИЛОЯТЛАРДАГИ
МУҲБИРЛАРИМИЗНИНГ
ТЕЛЕФОНЛАРИ:

Андижонда — 5-32-24
Бухорода — 3-50-10
Гулистонда — 2-24-98
Ўзбисаҳда — 2-31-41
Навоийда — 3-52-99
Наманганда — 6-22-10
Нукусда — 2-44-46
Самарқандда — 35-64-22
Термизда — 2-70-07
Тошкентда — 56-82-79
Фарғонада — 4-28-29
Урганчда — 6-03-40
Қаршида — 5-33-71

• Муҳарририятга келган кўлёмалар (2 ораликда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайдиган, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Тахририят воситачилик қилмайди. Мақола-лардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

• Газета 1991 йил 21 мартдан чиқиб бошлаган.

• СОТУВДА эркин нархда.
• Шанба кунлари чиқади.
• Босишга топшириш вақти — 19.00. Топширилди — 19.00

• Навбатчи масъуллар:
Тургун НАЗАРОВ,
Жонрид АБДУЛЛАХОНОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ:

700165, Тошкент шаҳри,
«Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

• 69384 нусхада босилди.
• Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

• Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Матбуот Давлат қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

• IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Формати А-3, ҳажми 2 босма табак.

• «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили. «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. • Буюртма Г-1062.

1 2 3 4 5 6